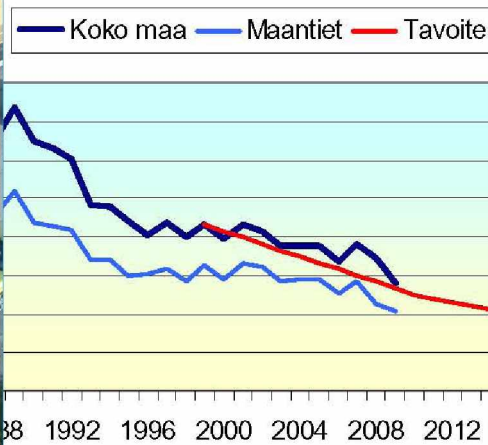

Tieliikennekuolemat 1980-2009
 sekä tavoite vuoteen 2010 ja 2025

Liikenneonnettomuudet maanteillä vuonna 2009

Liikenneonnettomuudet maanteillä vuonna 2009

Liikenneviraston tilastoja 8/2010

Kannen kuva: Jorma Helin

Verkkojulkaisu pdf (www.liikennevirasto.fi)

ISSN-L 1798-811X

ISSN 1798-8128

ISBN 978-952-255-024-8

Liikennevirasto

PL 33

00521 HELSINKI

Puhelin 020 637 373

Liikenneonnettomuudet maanteillä vuonna 2009. Liikennevirasto, Tieosasto. Helsinki 2010. Liikenneviraston tilastoja 8/2010. 69 sivua. ISSN-L 1798-811X, ISSN 1798-8128, ISBN 978-952-255-024-8.

Avainsanat: Liikenneonnettomuudet, maantiet, tilastot

Tiivistelmä

Maanteillä tapahtui vuonna 2009 kaikkiaan 3 306 poliisin tietoon tullutta henkilövahinko-onnettomuutta. Onnettomuuksissa kuoli 206 ja loukkaantui 4 338 henkilöä. Verrattaessa vuoden 2009 tilannetta vuosien 2005–2008 keskiarvoon on henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien lukumäärä vähentynyt 7 % ja liikenneonnettomuuksissa kuolleiden lukumäärä 21 %. Koko valtakunnan tieliikennekuolemista 74 % tapahtui maanteillä, henkilövahinko-onnettomuuksistakin hieman yli puolet.

Henkilövahinko-onnettomuuksista tapahtui valtateillä 31 %, kantateillä 12 %, seutu-teillä 23 % ja yhdysteillä 34 %. Valtateillä kuolleiden osuus kaikista maanteillä kuolleista pysyi jotakuinkin samana edelliseen vuoteen verrattuna ja oli 43 prosenttia maanteillä kuolleista.

Pääteillä eli valta- ja kantateillä tapahtui yhteensä 115 liikennekuolemaa eli 56 % kaikista maanteiden liikennekuolemista. Pääteiden liikennekuolemien määrä väheni hieman vuodesta 2008, jolloin pääteillä kuoli 119 henkilöä. Moottoriteillä kuoli 12 henkilöä, moottoriliikenneteillä 5 ja muilla 2-ajorataisilla teillä 5.

Taajamamerkein osoitetuilla alueilla tapahtui 16 % henkilövahinkoihin johtaneista onnettomuuksista. Liikenteessä kuoli näillä alueilla 18 henkilöä. Tilastollisen taajaman alueella tapahtui 33 % henkilövahinko-onnettomuuksista. Näissä onnettomuuksissa kuoli 47 henkilöä.

Onnettomuusluokittain tarkasteltuna yksittäisonnettomuuksissa kuoli eniten ihmisiä, 74 henkilöä, 36 % maanteillä kuolleista. Kuolleiden määrä kasvoi 16 % verrattuna vuoteen 2008. Kohtaamisonnettomuuksissa kuolleiden määrä sen sijaan väheni 20 % vuoteen 2008 verrattuna ja on nyt 59 henkilöä. Määrä on 29 % kaikista maanteillä liikenteessä kuolleista.

Henkilövahinkoihin johti 610 kevyen liikenteen onnettomuutta vuonna 2009. Näissä onnettomuuksissa kuoli 27 henkilöä, kolme vähemmän kuin vuonna 2008. Verrattaessa vuotta 2009 vuosien 2005–2008 keskiarvoon kevyen liikenteen henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia tapahtui kolme prosenttia enemmän, mutta niissä kuolleiden määrä oli 26 % pienempi.

Eläinonnettomuuksista yleisimpiä ovat hirvi- ja peuraonnettomuudet. Hirvionnettomuuksissa kuoli viisi ja loukkaantui 111 henkilöä. Edellisenä vuonna loukkaantuneita oli 125. Peuraonnettomuuksissa henkilövahinkoja sattuu harvemmin. Peuraonnettomuuden seurauksena kukaan ei kuollut, mutta loukkaantuneita oli 40. Määrä oli saman verran kuin edellisenä vuotena.

Maanteiden henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien aiheuttamat kustannukset vuonna 2009 olivat arviolta 1,4 mrd. €, josta kuolemaan johtaneiden onnettomuuksien osuus oli 0,4 mrd. €.

Trafikolyckor på landsvägar 2009. Trafikverket, Vägavdelningen. Helsingfors 2010. Trafikverkets statistik 8/2010. 69 sidor. ISSN-L 1798-811X, ISSN 1798-8128, ISBN 978-952-255-024-8.

Nyckelord: trafikolyckor, landsvägar, statistik

Sammanfattning

På landsvägarna inträffade det år 2009 inalles 3 306 polisrapporterade personskadeolyckor. I olyckorna omkom 206 personer och skadades 4 338. En jämförelse av situationen år 2009 med medeltalet för åren 2005–2008 visar att antalet personskadeolyckor har minskat med sju procent och antalet omkomna 21 procent. Av dödsfallen i vägtrafiken i hela landet skedde 74 procent på landsvägar, av personskadeolyckorna cirka hälften.

Av personskadeolyckorna inträffade 31 procent på riksvägar, 12 procent på stamvägar, 23 procent på regionvägar och 34 procent på förbindelsevägar. Andelen omkomna på riksvägarna var samma som år 2008 och utgör 43 procent av det totala antalet omkomna i trafiken på landsvägarna.

På huvudvägarna, dvs. riks- och stamvägarna omkom sammanlagt 115 personer, vilket utgör 56 procent av alla omkomna på landsvägarna. Antalet omkomna i trafiken minskade från året innan då 119 personer omkom på huvudvägarna. På motorvägarna omkom 12 personer, på motortrafiklederna 5 och på övriga vägar med två körbanor 5.

Av personskadeolyckorna inträffade 16 procent på områden som var angivna som tätort med vägmärken. I dessa olyckor omkom 18 personer. Av personskadeolyckorna inträffade 33 procent på områden som utgör s.k. statistiska tätorter. I dessa olyckor omkom 47 personer.

Av olycksklassen var antalet dödoffer störst i singelolyckor, 74 personer, 36 procent av alla omkomna på landsvägarna. Antalet dödade ökade med 16 procent jämfört med år 2008. I mötesolyckor minskade antalet dödoffer däremot med 20 procent. I dessa omkom 59 personer, dvs. 29 procent av alla dödoffer på landsvägarna.

Antalet personskadeolyckor med fotgängare, cyklister eller mopedister inblandade var 610. I dessa olyckor omkom 27 personer, tre mindre än året innan. En jämförelse av år 2008 med åren 2005–2008 visar att antalet personskadeolyckor med fotgängare, cyklister eller mopedister inblandade ökade med tre procent och antalet omkomna i dessa olyckor minskade med 26 procent.

Olyckor med älg och hjort är de mest typiska djurolyckorna. I olyckor med älg omkom fem personer och skadades 111 personer. I hjortolyckor skadades 40 personer.

Kostnaderna för personskadeolyckorna på landsvägarna år 2009 beräknades uppgå till 1,4 miljarder euro, varav dödsolyckornas andel var 0,4 miljarder euro.

Traffic accidents on highways in 2009. Finnish Transport Agency, Road Department. Helsinki 2010. Statistics of the Finnish Transport Agency 8/2010. 69 pages. ISSN-L 1798-811X, ISSN 1798-8128, ISBN 978-952-255-024-8.

Keywords: Traffic accidents, highways, statistics

Summary

During 2009, a total of 3,306 personal injury accidents on highways were reported by the police. The accidents resulted in 206 fatalities and 4,338 non-fatal injuries. As compared with the average figures for 2005–2008 the number of personal injury accidents decreased by 7% and the number of fatalities decreased by 21%. Of all traffic fatalities in Finland, 74% occurred on highways, as did approximately half of all personal injury accidents.

The shares of different road types of personal injury accidents were 31% for main roads, class I; 12% for main roads, class II; 23% for regional roads and 34% for connecting roads. The share of class-I main roads of all fatalities on highways was equal to the level of the previous year, 43% of the total number of fatalities for all highways.

The total number of fatalities on main roads was 115, i.e. 56% of all fatalities on highways. The amount of fatalities decreased from last year when there were 119 deaths on main roads. There were 12 deaths on motorways, 5 on semi-motorways and 5 on other two-carriageway roads.

16% of personal injury accidents took place in areas marked with built-up area signs. These accidents resulted in 18 fatalities. 33% of personal injury accidents occurred within statistically defined built-up areas and they resulted in 47 fatalities.

The number of fatalities was the highest in single-vehicle accidents: 74 persons died in them, which makes up 36% of all fatalities on public roads. The number of fatalities in single-vehicle accidents increased by 16% from the last year. Of all fatalities 29% were head-on collisions: 59 persons died in them, which was 20% less than last year.

The number of personal injury accidents to pedestrians, cyclists and mopeds was 610. These accidents resulted in 27 fatalities, 3 less than in the year 2008. As compared with the averages for 2005–2008 the number of personal injury accidents increased by 3% and the corresponding number of fatalities was reduced by 26%.

Collisions with animals typically involved elk and deer. 5 persons died and 111 were injured in elk accidents. Deer accidents resulted in 40 injuries.

The estimated costs of personal injury accidents on highways in 2009 amounted to € 1.4 bn of which fatal accidents accounted for € 0.4 bn.

Esipuhe

Tilasto ”Liikenneonnettomuudet maanteillä 2009” perustuu Liikenneviraston liikenneonnettomuustietojärjestelmään, josta on liittymä tierekisteriin. Poliisilta saatujen liikenneonnettomuustietojen korjaaminen ja täydentäminen ostettiin vuonna 2009 Tilastokeskukselta, tätä ennen Destialta. Liikennekuolemat tarkistettiin Tilastokeskuksen virallisen tilaston suhteen. Lisäksi Liikennevakuutuskeskukselta saatiin tutkijalautakunta-aineistoa kuolemaan johtaneista onnettomuuksista, joiden perusteella onnettomuustietoja täydennettiin. Järjestelmän toiminnasta vastaa Liikenneviraston Tieosasto.

Julkaisu käsittelee maanteiden vuoden 2009 liikenneonnettomuuksia seurauksineen ja vertailutietona vuoden 2008 onnettomuuksia. Joissakin kuvissa ja taulukoissa on seurattu kehitystä pidemmältäkin ajanjaksolta. Julkaisussa on tilastoitu pääasiassa henkilövahinkoihin johtaneita onnettomuuksia. Omaisuusvahinkoihin johtaneita onnettomuuksia on tarkasteltu onnettomuusluokkina sekä tarkemmin hirvieläinonnettomuuksien osalta.

Julkaisun alussa esitellään liikenneonnettomuuksiin liittyviä peruskäsitteitä. Liikenneturvallisuutta tarkastellaan onnettomuuksien vakavuuden ja seurausten osalta erilaisten tiestöä kuvaavien muuttujien avulla, osallislajeittain ja onnettomuusluokittain. Tässä tilastossa esitetään kuitenkin vain osa onnettomuustietojen hyväksikäyttömahdollisuuksista. Erilaisia taulukoita ja tiedostoja sekä kuvia ja karttoja on mahdollista tilata Liikenneviraston tieosastolta ja ELY-keskuksista.

Julkaisun toimittamisesta on vastannut Riikka Rajamäki VTT:ltä ja julkaisun kokoamiseen osallistivat Arja Wuolijoki ja Salla Salenius VTT:ltä. Liikennevirastossa työstä ovat vastanneet Raija Huhtala ja Seppo Sarjamo.

Helsingissä elokuussa 2010

Liikennevirasto

Tieosasto/Tiestö- ja liikennetietoyksikkö

Sisällysluettelo

KUVALUETTELO	8
TAULUKKOLUETTELO	10
KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY	13
1 TAUSTATietoja	15
1.1 Liikenneonnettomuuksien tilastointi.....	15
1.2 Maanteiden liikenneonnettomuuksien tilastointi	15
1.3 Turvallisuustavoitteet.....	16
2 LIIKENNETURVALLISUUS VUONNA 2009.....	18
2.1 Onnettomuusmäärä ja vakavuus	18
2.2 Onnettomuuksien tapahtumapaikat.....	19
2.2.1 Henkilövahinko-onnettomuusaste ja -tiheys.....	19
2.2.2 Liikenneonnettomuudet pääteillä.....	19
2.2.3 Liikenneonnettomuudet taajamateillä.....	20
2.3 Onnettomuusluokat	21
2.3.1 Henkilövahinko-onnettomuusluokat.....	21
2.3.2 Omaisuusvahinko-onnettomuuksien onnettomuusluokat.....	21
2.4 Onnettomuuksiin osalliset.....	21
2.5 Liikenneonnettomuustietoja ELY-keskusten alueilla	22
2.6 Onnettomuuskustannukset	22
3 KUVAT	23
4 TAULUKOT.....	37
5 KARTAT	65
6 LIIKENNEONNETTOMUUSTYYPPIKUVASTO.....	69

Kuvaluettelo

- Kuva 1. Suomessa tapahtuneiden tieliikenneonnettomuuksien lukumäärä eri tilastojen mukaan vuosina 1999–2009.
- Kuva 2. Väkilukuun suhteutettu tieliikenneonnettomuuksissa kuolleiden määrä Pohjoismaissa vuosina 1999–2009.
- Kuva 3. Liikenneonnettomuuksissa kuolleet vuosina 1940–2009 sekä tavoite.
- Kuva 4. Moottoriajoneuvo- ja kevyen liikenteen onnettomuuksissa kuolleet maanteillä vuosina 1999–2009.
- Kuva 5. Maanteillä tapahtuneet henkilövahinko-onnettomuudet vuosina 1999–2009.
- Kuva 6. Henkilövahinko-onnettomuuksien onnettomuusaste (onnettomuuksia/100 milj. autokm) maanteillä vuosina 1999–2009.
- Kuva 7. Liikennesuorite-, henkilövahinko-onnettomuus- ja seurausindeksit maanteillä vuosina 1999–2009.
- Kuva 8. Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien lukumäärä nopeusrajoituksittain (km/h) maanteillä vuosina 2008 ja 2009.
- Kuva 9. Henkilövahinkoon johtaneet yksittäis-, kääntymis-, ohitus-, risteämis-, kohtaamis- ja peräänajo-onnettomuudet maanteillä vuosina 2005–2009.
- Kuva 10. Henkilövahinkoon johtaneet mopedi-, polkupyörä-, jalankulkija- ja eläinonnettomuudet maanteillä vuosina 2005–2009.
- Kuva 11. Kuolleiden määrä yksittäis-, kääntymis-, ohitus-, risteämis-, kohtaamis- ja peräänajo-onnettomuuksissa maanteillä vuosina 2005–2009.
- Kuva 12. Kuolleiden määrä mopedi-, polkupyörä-, jalankulkija- ja eläinonnettomuuksissa maanteillä vuosina 2005–2009.
- Kuva 13. Liikenteessä kuolleet erilaisilla maanteillä vuonna 2009 sekä keskiarvo vuosilta 2005–2009.
- Kuva 14. Henkilövahinko-onnettomuuksiin osallisten jalankulkijoiden ja ajoneuvon kuljettajien jakautuminen ikäryhmiin vuonna 2009.
- Kuva 15. Liikenteessä kuolleiden jalankulkijoiden ja ajoneuvon kuljettajien jakautuminen ikäryhmiin vuonna 2009.
- Kuva 16. Liikenteessä kuolleet ELY-keskusten alueilla vuosina 2005–2009.
- Kuva 17. Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet ELY-keskusten alueilla vuosina 2005–2009.

- Kuva 18. Henkilövahinko-onnettomuuksien tiheys ja aste ELY-keskusten alueilla vuosina 2005–2009.
- Kuva 19. Henkilö- sekä omaisuusvahinkoon johtaneet hirvi- ja peuraonnettomuudet maanteillä vuosina 1999–2009.
- Kuva 20. Pääteillä ja muilla maanteillä tapahtuneiden henkilövahinko-onnettomuuksien ja onnettomuuksissa kuolleiden jakautuminen onnettomuusluokkiin vuosina 2005–2009.
- Kuva 21. Henkilövahinko-onnettomuudet maanteillä vuosina 2008 ja 2009 tunneittain sekä rattijuopumustapausten määrät.
- Kuva 22. Nuorille tapahtuneet henkilövahinko-onnettomuudet maanteillä vuosina 2008 ja 2009 tunneittain sekä rattijuopumustapausten määrät.
- Kuva 23. Henkilövahinkoihin johtaneet yksittäis-, kääntymis-, ohitus-, risteämis-, kohtaamis- ja peräänajo-onnettomuudet taajamateillä, keskiarvo vuosilta 2005–2009.
- Kuva 24. Henkilövahinkoihin johtaneet mopedi-, polkupyörä-, jalankulkija- ja eläinonnettomuudet taajamateillä, keskiarvo vuosilta 2005–2009.
- Kuva 25. Omaisuusvahinkoihin johtaneet yksittäis-, kääntymis-, ohitus-, risteämis-, kohtaamis-, peräänajo- ja eläinonnettomuudet vuosina 2005–2009.
- Kuva 26. Omaisuusvahinkoihin johtaneet mopedi-, polkupyörä- ja jalankulkijaonnettomuudet vuosina 2005–2009.

Taulukkoluetelo

- Taulukko 1. Tieliikenneonnettomuudet ja niissä kuolleet ja loukkaantuneet vuosina 1999–2009 Liikennevakuutuskeskuksen (LVK) ja Tilastokeskuksen (TK) tilastojen mukaan koko maassa.
- Taulukko 2. Maanteiden liikenneonnettomuudet ja niissä kuolleet ja loukkaantuneet vuosina 1999–2009 Liikennevakuutuskeskuksen (LVK) ja Liikenneviraston tieosaston (TIEH) tilastojen mukaan.
- Taulukko 3. Onnettomuudet ja niiden seuraukset maanteillä vuosina 2008 ja 2009 sekä keskiarvo vuosilta 2008–2009 toiminnallisen tieluokan mukaan.
- Taulukko 4. Henkilövahinko-onnettomuuksien onnettomuustiheys (onn./100 km) ja -aste (onn./100 milj. autokm) maanteillä vuosina 2008 ja 2009 toiminnallisen tieluokan mukaan.
- Taulukko 5. Moottori- ja moottoriliikenneteiden ja muiden 2-ajorataisten teiden onnettomuudet ja niiden seuraukset vuosina 2008 ja 2009.
- Taulukko 6. Moottori- ja moottoriliikenneteiden ja muiden 2-ajorataisten teiden onnettomuustiheys (onn./100 km) ja -aste (onn./100 milj. autokm) vuosina 2008 ja 2009.
- Taulukko 7. Henkilövahinko-onnettomuudet ja niiden seuraukset maanteillä ELY-keskusten alueilla vuosina 2008 ja 2009.
- Taulukko 8. Henkilövahinko-onnettomuudet ja niiden seuraukset maanteillä maakunnittain vuosina 2008 ja 2009.
- Taulukko 9. Henkilövahinko-onnettomuudet ja niiden seuraukset maanteillä lääneittäin vuosina 2008 ja 2009.
- Taulukko 10. Henkilövahinko-onnettomuudet ja niiden seuraukset maanteillä vuonna 2009 nopeusrajoituksittain toiminnallisen tieluokan mukaan.
- Taulukko 11. Henkilövahinko-onnettomuudet ja niiden seuraukset kuukausittain maanteillä vuosina 2008 ja 2009 sekä keskiarvo vuosilta 2005–2009.
- Taulukko 12. Henkilövahinko-onnettomuudet ja niiden seuraukset viikonpäivittäin maanteillä vuosina 2008 ja 2009 sekä keskiarvo vuosilta 2005–2009.
- Taulukko 13. Henkilövahinko-onnettomuudet ja niiden seuraukset onnettomuusluokittain maanteillä vuosina 2008 ja 2009 sekä keskiarvo vuosilta 2005–2009.
- Taulukko 14. Henkilövahinko-onnettomuudet ja niiden seuraukset maanteillä vuosina 2008 ja 2009 sekä keskiarvo vuosilta 2005–2009 eri valoisuusolosuhteissa.
- Taulukko 15. Henkilövahinko-onnettomuudet ja niiden seuraukset maanteillä vuosina 2008 ja 2009 sekä keskiarvo vuosilta 2005–2009 eri keliolosuhteissa.

- Taulukko 16. Osalliset maanteiden onnettomuuksissa vuosina 2008 ja 2009.
- Taulukko 17. Kuolleet ja loukkaantuneet osallislajeittain maanteiden onnettomuuksissa vuonna 2009 ja keskiarvo vuosilta 2005–2009.
- Taulukko 18. Henkilövahinko-onnettomuuksiin osallisten jalankulkijoiden ja ajoneuvon kuljettajien jakautuminen ikäryhmiin vuonna 2009.
- Taulukko 19. Liikenteessä kuolleiden jalankulkijoiden ja ajoneuvon kuljettajien jakautuminen ikäryhmiin vuonna 2009. Muut liikenteessä kuolleet olivat matkustajina henkilö-, paketti-, kuorma- tai linja-autoissa.
- Taulukko 20. Henkilövahinkoon johtaneet päihdeonnettomuudet ELY-keskusten alueilla vuosina 2008 ja 2009.
- Taulukko 21. Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet, niissä kuolleet ja rattijuopumustapausten osuus vuosina 2008 ja 2009 maanteillä tunneittain.
- Taulukko 22. Nuorille kuljettajille (18–25-vuotiaat) tapahtuneet henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet, niissä kuolleet ja rattijuopumustapausten osuus vuosina 2008 ja 2009 maanteillä tunneittain.
- Taulukko 23. Taajamatieonnettomuudet vuosina 2008 ja 2009 ELY-keskusten alueilla.
- Taulukko 24. Taajamatieonnettomuudet vuosina 2008 ja 2009 onnettomuusluokittain.
- Taulukko 25. Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet valta- ja kantateillä vuosina 2008 ja 2009 onnettomuusluokittain sekä rattijuopumustapausten osuus.
- Taulukko 26. Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet seutu- ja yhdysteillä vuosina 2008 ja 2009 onnettomuusluokittain sekä rattijuopumustapausten osuus.
- Taulukko 27. Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet moottori-, moottoriliikenne- ja muilla 2-ajorataisilla teillä vuosina 2008 ja 2009 onnettomuusluokittain sekä rattijuopumustapausten osuus.
- Taulukko 28. Henkilövahinko-onnettomuudet maanteillä vuonna 2009 ELY-keskusten alueilla toiminnallisen luokan mukaan
- Taulukko 29. Henkilövahinko-onnettomuuksien onnettomuustiheys (onn./100 km) maanteillä vuonna 2009 ELY-keskusten alueilla toiminnallisen tieluokan mukaan.
- Taulukko 30. Henkilövahinko-onnettomuuksien onnettomuusaste (onn./100 milj. autokm) maanteillä vuonna 2009 ELY-keskusten alueilla toiminnallisen tieluokan mukaan.
- Taulukko 31. Kevyen liikenteen onnettomuudet ja niiden seuraukset maanteillä vuosina 2008 ja 2009 ELY-keskusten alueilla.
- Taulukko 32. Hirvi- ja peuraonnettomuudet mukaan lukien omaisuusvahinko-onnettomuudet seurauksineen maanteillä vuosina 2008 ja 2009 ELY-keskusten alueilla.

- Taulukko 33. Neljä maantietä, joilla oli suurin henkilövahinko-onnettomuuksien tiheys (onnettomuuksia/100 tiekilometriä) vuosina 2008 ja 2009 kultakin ELY-keskuksen alueelta. Vain vähintään 5 km:n pituiset tiet ovat mukana tarkastelussa.
- Taulukko 34. Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet, niissä kuolleet ja päihdetapausten osuus vuosina 2008 ja 2009 maanteillä kihlakunnittain.
- Taulukko 35. Muilla pääteillä kuin moottori-, moottoriliikenne- tai muilla 2-ajorataisilla teillä tapahtuneet henkilövahinko-onnettomuudet vuosina 2008 ja 2009.

Käsitteiden määrittely

Yleiset käsitteet

Liikenneonnettomuus Käytetään myös nimitystä "onnettomuus"	Omaisuuksivahinkoihin ja/tai henkilövahinkoihin johtanut kulkuneuvon liikkumisesta johtunut liikennetapaturma, jossa on ollut osallisena ainakin yksi liikkuva kulkuneuvo. Tässä tilastojulkaisussa on käsitelty pääsääntöisesti henkilövahinkoihin johtaneita tieliikenteessä tapahtuneita liikenneonnettomuuksia.
Kuolemaan johtanut onnettomuus	Onnettomuus, jonka seurauksena vähintään yksi henkilö on kuollut 30 vrk:n kuluessa onnettomuuden tapahtumisesta.
Loukkaantumiseen johtanut onnettomuus	Onnettomuus, jonka seurauksena kukaan ei ole kuollut, mutta vähintään yksi henkilö on loukkaantunut
Henkilövahinkoihin johtanut onnettomuus eli henkilövahinko-onnettomuus	Kuolemaan ja loukkaantumiseen johtaneet onnettomuudet yhteensä.
Loukkaantunut henkilö	Henkilö, joka ei ole kuollut, mutta on saanut onnettomuudessa vammoja, jotka vaativat hoitoa tai tarkkailua sairaalassa, hoitoa kotona (sairausloma) tai operatiivista hoitoa, esimerkiksi tikkejä. Jos henkilö on saanut mustelmia, naarmuja tai muuta seläistä, joista ei aiheudu edellä mainittua hoitoa, häntä ei katsota loukkaantuneeksi.
Omaisuuksivahinkoihin johtanut onnettomuus	Onnettomuus, jonka seurauksena kukaan ei ole kuollut tai loukkaantunut.
Kevyen liikenteen onnettomuus	Onnettomuus, jossa on ainakin yhtenä osallisena jalankulkija, polkupyöräilijä tai mopoilija.
Moottoriajoneuvo-onnettomuus	Onnettomuus, jossa on osallisena ainakin yksi moottoriajoneuvo. Ei sisällä kevyen liikenteen onnettomuuksia.
Maantiet	Tiet, joilla Liikennevirasto toimii tienpitäjänä. Maantiet luokitellaan toiminnallisesti seuraavasti: Valtatiet Kantatiet (Valta- ja kantatiet muodostavat päätiet) Seututiet Yhdystiet Moottori- ja moottoriliikennetiet sisältyvät em. luokkiin, ellei toisin ole ilmoitettu.
Onnettomuustiheys (onn./100 km)	Onnettomuuksien määrä vuodessa laskettuna sataa tiekilometriä kohti.
Onnettomuusaste (onn./100 milj. autokm)	Onnettomuuksien määrä vuodessa jaettuna vuosittaisella liikennesuoritteella

Onnettomuusluokan määrittely**Yksittäisonnettomuus**

Osallisena yksi moottoriajoneuvo

Ohitusonnettomuus

Osallisena kaksi tai useampia moottoriajoneuvoja. Joku osallinen oli ohittamassa.

Kääntymisonnettomuus

Osallisena kaksi tai useampia moottoriajoneuvoja, joista ainakin yksi oli kääntymässä. Ei sisällä ohitus- eikä risteämisonnettomuuksia.

Risteämisonnettomuus

Osallisena kaksi tai useampia moottoriajoneuvoja. Joku osallisista oli tulossa risteävältä tieltä. Ei sisällä kääntymis- eikä ohitusonnettomuuksia.

Kohtaamisonnettomuus

Osallisena kaksi tai useampia moottoriajoneuvoja. Osalliset tulossa vastakkaisista suunnista. Ei sisällä kääntymis-, ohitus- eikä risteämisonnettomuuksia.

Peräänajo-onnettomuus

Osallisena kaksi tai useampia moottoriajoneuvoja. Ei sisällä ohitus- eikä kääntymisonnettomuuksia.

Jalankulkijaonnettomuus

Osallisena kulkuneuvon lisäksi jalankulkija.

Polkupyöräonnettomuus

Osallisena polkupyörä. Ei sisällä jalankulkijaonnettomuuksia.

Mopedionnettomuus

Osallisena mopedi. Ei sisällä jalankulkija- eikä polkupyöräonnettomuuksia.

Eläinonnettomuus

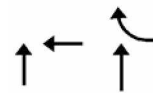
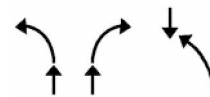
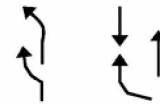
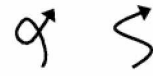
Moottoriajoneuvon ja eläimen välinen onnettomuus.

Hirvieläinonnettomuus

Moottoriajoneuvon ja hirven tai peuran välinen onnettomuus

Muu onnettomuus

Sisältää edellisiin ryhmiin kuulumattomat onnettomuudet.

Yleisimmät onnettomuus-tilanteet

1 Taustatietoja

1.1 Liikenneonnettomuuksien tilastointi

Tietoja liikenneonnettomuuksista kerätään Suomessa kolmella taholla:

- ♦ poliisin tietojärjestelmään (PATJA, entinen RIKI), joka on myös Tilastokeskuksen ylläpitämän virallisen tilaston perusta
- ♦ vakuutusyhtiöitten liikennevahinkorekisteriin (LVK)
- ♦ sairaaloiden hoitoilmoitusrekisteriin (HILMO).

Liikennevirasto saa liikenneonnettomuustiedot Tilastokeskukselta. Vakuutusyhtiöiden liikennevahinkotilastossa on onnettomuustietoja liikennevakuutuksesta korvatuista vahingoista. Liikennevakuutusyhtiöt saavat vakuutuksenottajien vahinkoilmoituksilla tietoja useammasta tapahtuneesta liikennevahingosta kuin muut viranomaiset. Hoitoilmoituksista kootaan valtakunnalliset hoitoilmoitusrekisterit. Tiedot kerätään asiakas-/potilaskohtaisesti hoitojakson päättyessä sekä vuoden lopussa laitoksissa sisällä olevista potilaista. Tiedot ilmoittaa palvelun tuottaja Stakes.

1.2 Maanteiden liikenneonnettomuuksien tilastointi

Liikennevirasto (aiemmin Tiehallinto / Tielaitos / TVH) on vuodesta 1967 lähtien tilastoinut poliisin ilmoittamat liikenneonnettomuudet, jotka ovat tapahtuneet Liikenneviraston hoitamilla maanteillä. Vuoden 1995 alusta poliisi on toimittanut liikenneonnettomuustiedot sähköisesti kaikista kihlakunnista. Vuosina 2001–2008 Tiehallinto teetti poliisin ilmoittamien onnettomuustietojen korjaamisen ja täydentämisen Destilla (entinen Tieliikelaitos). Tätä ennen korjaukset tehtiin tiepiireissä. Vuoden 2009 alussa Liikenneviraston oma onnettomuusrekisteri lopetettiin ja Tilastokeskus ylläpitää Liikenneviraston tieliikenneonnettomuusrekisteriä. Tästä rekisteristä Liikennevirasto saa tarvitsemansa onnettomuustiedot.

Liikenneviraston onnettomuustietojen ylläpitotyö muuttui eräiltä periaatteiltaan, kun se siirtyi Tilastokeskuksen tehtäväksi vuoden 2009 alusta. Aiemmin poliisilta saatujen onnettomuustietojen tarkistus ja korjaus perustui sanallisiin tapahtumakuvauksiin; vuoden 2009 alusta pääpaino on ollut koodimuotoisten tietojen loogisuustarkastuksissa ja koordinaattitietojen sekä Tilastokeskuksen käytössä olevien rekisterien hyödyntämisessä.

Onnettomuusluokkajakaumaan vaikutti periaate, jonka mukaan alettiin käsitellä yhden osallisen onnettomuuksia. Kaikki sellaiset onnettomuudet, joissa onnettomuuspaikalta tavattu ainoa osallinen väitti poliisin ilmoitustekstin mukaan väistäneensä toista osallista tai eläintä, mutta joissa mitään merkkiä toisesta osapuolesta ei ollut löytynyt, kirjattiin vuoden 2009 alusta lähtien yksittäisonnettomuuksiksi. Tämän seurauksena onnettomuuksia, joita aiemmin olisi kirjattu onnettomuusluokkiin ohitusonnettomuus, kohtaamisonnettomuus tai eläinonnettomuus, kirjataan nyt yksittäisonnettomuuksiksi. Eri vuosien onnettomuusaineistojen vertailun perusteella arvioidaan,

että tämä kasvattaa henkilövahinkoon johtaneiden yksittäisonnettomuuksien määrää 50–70 kappaleella vuonna 2009 verrattuna vuoteen 2008. Lisäksi ylläpitotyön muutos on johtanut eräiden pienten epätarkkuuksien lisääntymiseen, esimerkiksi liittymäonnettomuuden tieluokka voi olla päätien mutta nopeusrajoitustieto sivutien mukainen. Toisaalta erityisesti päihdetiedot ovat tarkentuneet, koska aikaisemmin tieto perustui vain onnettomuuden tutkiminnan alkuvaiheeseen, kun taas nykyään tiedot tarkistetaan Tilastokeskuksessa vertailemalla niitä pakkokeino- ja rikosnimikeaineistojen tietoihin, jotka ovat annettujen tuomioiden perusteina.

Onnettomuustietojen ylläpitotyössä tapahtunut muutos sekä sen kanssa samanaikaisesti toteutettu Liikenneviraston onnettomuusrekisterin uudistustyö on alkuvaiheessaan aiheuttanut ongelmia onnettomuustietojen ja tierekisteritietojen yhdistämiseen. Siksi tämän raportin teossa käytetyssä onnettomuusaineistossa oli puutteita tierekisteritiedoissa. Esimerkiksi tieluokkatieto puuttui kahdestatoista onnettomuudesta ja tieto ELY-keskuksen alueesta puuttuu viidestä onnettomuudesta. Tämän takia osassa tierekisteritietoja sisältävistä taulukoista ”yhteensä”-luvut ovat suurempia kuin muiden rivien tai sarakkeiden summa.

Tässä julkaisussa on tilastoitu henkilövahinko-onnettomuuksia vuodelta 2009 ja vertailutietoa vuodelta 2008. Lisäksi joissakin kuvissa ja taulukoissa on myös viiden tai yhdentoista vuoden tietoja. Hirvieläinonnettomuuksissa sekä kuvien 25–26 onnettomuusluokkatarkastelussa ovat mukana lisäksi omaisuusvahinkoon johtaneet onnettomuudet.

Liikenneonnettomuustietojen raportoinneissa on käytetty aineistoa, joka on valmistunut 27.8.2010 mennessä.

Onnettomuustietojen mukana poliisi raportoi myös joitakin onnettomuuspaikalla tapahtumahetkellä vallinneita tiestöä koskevia tietoja, kuten nopeusrajoitus ja tien päällyste. Vastaavat tiedot voidaan liittää onnettomuustietoihin myös Liikenneviraston tierekisteristä. Koska näissä tiedoissa on toisinaan eroja, on tämän julkaisun taulukoissa ja kuvissa pyritty kertomaan, perustuuko tieto poliisin ilmoitukseen vai tierekisteriin. Onnettomuuksiin liitetyt tierekisteritiedot vastaavat onnettomuuden tapahtumapäivän tilannetta niin tarkasti kuin tierekisteri on ajan tasalla.

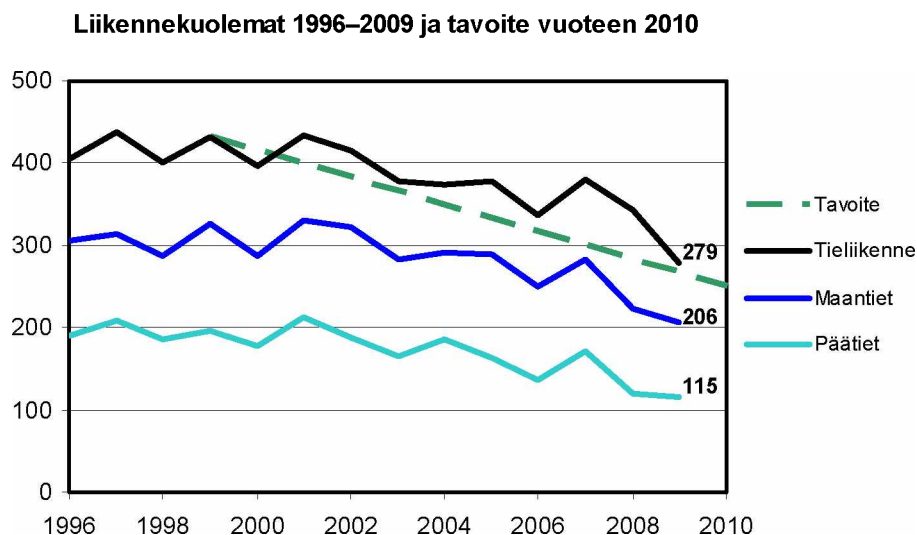
Liikenneonnettomuusrekistereiden edustavuustutkimuksen (Tielaitoksen selvityksiä 38/2000) mukaan poliisin tietoon tulee vain 18 % henkilövahinkoon johtaneista onnettomuuksista. Tutkimuksessa tarkasteltiin vuoden 1996 onnettomuuksia. Erityisesti kevyen liikenteen onnettomuudet jäivät usein tilastojen ulkopuolelle. Samansuuntaisia tuloksia saatiin LINTU-tutkimusohjelman tutkimuksessa (2007), joka tarkasteli pyöräilijöiden, mopoilijoiden ja moottoripyöräilijöiden liikennetapaturmia Pohjois-Kymenlaaksossa. Siellä alle 10 % erikoissairaanhoidon vaatineista polkupyöräturmista tuli poliisin tietoon.

1.3 Turvallisuustavoitteet

Valtioneuvosto on tehnyt vuosina 1997 ja 2006 periaatepäätökset tieliikenteen turvallisuuden parantamisesta. Vuoden 1997 periaatepäätöksessä asetettiin tavoitteeksi liikenneturvallisuuden jatkuva parantaminen vuoteen 2005 mennessä siten, että vakavimmat henkilövahingot vähenevät yhtä nopeasti kuin 1990-luvulla ja että Suo-

messä lähennyttään Ruotsin ja Norjan turvallisuustasoa. Periaatepäätöksen mukainen liikennekuolemien vuotuinen määrä olisi vuonna 2005 alle 250. Vuonna 2001 valtioneuvosto tarkisti vuoden 1997 turvallisuustavoitetta siten, että liikennekuolemien määrän on oltava alle 250 vuonna 2010. Tarkistettu tavoite merkitsee, että vuonna 2005 Suomi olisi samalla turvallisuustasolla kuin Ruotsi ja Norja ovat olleet 90-luvun loppupuolella. Vuoden 2006 periaatepäätös vahvisti tavoitteen.

Liikenneturvallisuustilanne Suomessa parantui 90-luvulla odotettua nopeammin aina vuoteen 1996 saakka. Kehitykseen vaikuttivat sekä suunnitelmallinen liikenneturvallisuustyö että taloudellinen lama, jonka johdosta liikenteen kasvu pysähtyi ja jatkui sitten ennustettua hitaampana. Liikenteessä kuolleiden määrät vähenivät tasaisesti 90-luvun alun yli 600 kuolleesta 404 kuolleeseen vuonna 1996. Tämän jälkeen alle 400 kuolleen päästiin ensimmäisen kerran vuonna 2000, jolloin liikenteessä kuolleita oli 396. Vuosina 2001–2005 kuolleiden määrä vaihteli 433:n ja 375:n välillä, ja vuosina 2006–2008 kuolleita oli 336–380. Vuonna 2009 kuoli liikenteessä vähiten ihmisiä vuosikymmeniin, 279. Vuodelle 2010 asetetun tavoitteen, enintään 250 kuollutta, saavuttaminen näyttää mahdolliselta.

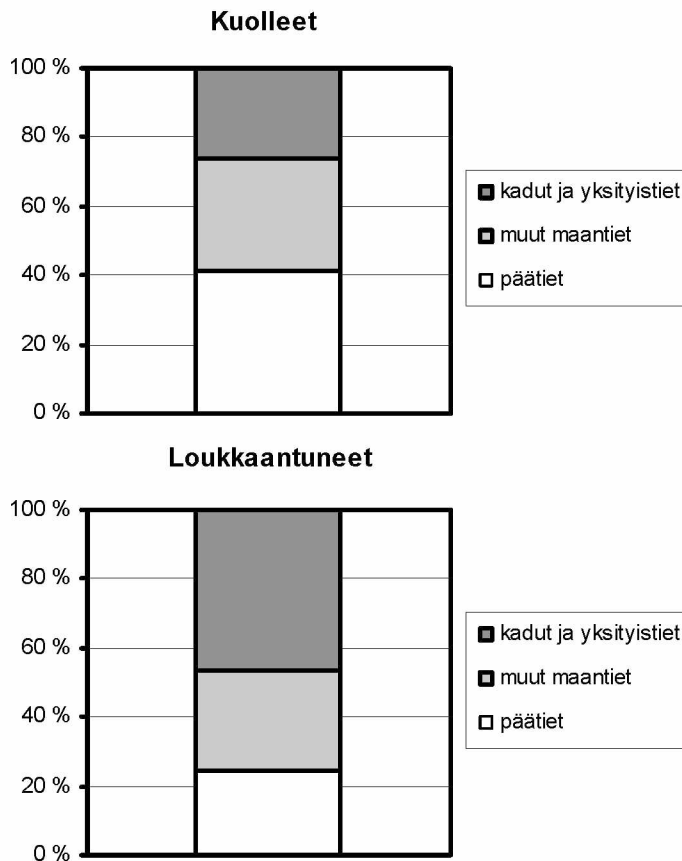
Kansainvälisissä vertailuissa Pohjoismaat ovat korkean turvallisuustason maita. Niiden keskinäisessä vertailussa Suomi ja Tanska jäävät jälkeen Ruotsista ja Norjasta. Ruotsissa väkilukuun suhteutettu tieliikenneonnettomuuksissa kuolleiden määrä sataa tuhatta asukasta kohden oli vuonna 2009 noin 3,9 ja Norjassa 4,4. Suomessa vastaava luku oli noin 5,2 ja Tanskassa noin 5,5 kuollutta /100 000 asukasta. Kaikissa Pohjoismaissa asukaslukuun suhteutettu kuolleiden määrä väheni vuonna 2009 verrattuna vuoteen 2008.

Vuosina 2006 ja 2008 Suomessa saavutettiin vuodelle 2005 asetettu tavoite: turvallisuustaso Suomessa on samalla tasolla kuin Ruotsissa ja Norjassa 1990-luvun loppupuolella. Päästäksemme vuodelle 2010 asetettuun tavoitetasoon 250 kuollutta olisi liikennekuolemien suhdeluvun oltava noin 4,7 kuollutta / 100 000 asukasta.

2 Liikenneturvallisuus vuonna 2009

2.1 Onnettomuusmäärä ja vakavuus

Maanteillä tapahtui vuonna 2009 kaikkiaan 3 306 poliisin tietoon tullutta henkilövahinko-onnettomuutta. Henkilövahinkoihin johtaneista onnettomuuksista 188 johti ainakin yhden ihmisen kuolemaan ja 3 118 onnettomuudessa tapahtui ainakin yhden ihmisen loukkaantuminen; näissä onnettomuuksissa kuoli 206 ja loukkaantui 4 338 henkilöä. Yhteensä maanteillä, yksityisteillä ja kaduilla kuoli 279 ja loukkaantui 8 057 henkilöä. Alla olevissa kuvissa näkyy kuolleiden ja loukkaantuneiden jakaantuminen erilaisille teille.

Vuonna 2009 tapahtui maanteillä henkilövahinkoihin johtaneita onnettomuuksia 6 % vähemmän ja niissä kuoli 29 % vähemmän ihmisiä kuin sitä edeltäneenä kymmenenä vuonna keskimäärin. Verrattaessa vuoden 2009 tilannetta vuosien 2005–2008 keskiarvoon on henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien lukumäärä vähentynyt 7 % ja liikenneonnettomuuksissa kuolleiden lukumäärä 21 %.

2.2 Onnettomuuksien tapahtumapaikat

Vuonna 2009 maanteiden henkilövahinko-onnettomuuksista tapahtui valtateillä 31 %, kantateillä 12 %, seututeillä 23 % ja yhdysteillä 34 %. Valtateillä kuolleiden osuus kaikista maanteillä kuolleista pysyi likimain samana edelliseen vuoteen verrattuna ja oli 43 prosenttia maanteillä kuolleista. Koko valtakunnan tieliikennekuolemista 74 % tapahtui maanteillä, henkilövahinko-onnettomuuksistakin hieman yli puolet.

Henkilövahinko-onnettomuuksista 15 % tapahtui teillä, joilla oli onnettomuuden tapahtuessa nopeusrajoitus 100 tai 120 km/h. Talvirajoitusten takia nämä onnettomuudet tapahtuivat pääasiassa kesäaikana. Liikennekuolemista näiden nopeusrajoitusten alueella tapahtui 20 %. Alueilla, joilla oli rajoitusarvo 60 km/h tai sitä pienempi, tapahtui 39 % henkilövahinko-onnettomuuksista. Näiden teiden osuus liikennekuolemista oli 27 %. Kuolleiden ja loukkaantuneiden ihmisten määrä suhteessa henkilövahinko-onnettomuuksien lukumäärään oli korkeilla nopeusrajoituksilla 1,45 ja matalilla 1,34 kun se koko tieverkolla oli keskimäärin 1,38.

2.2.1 Henkilövahinko-onnettomuusaste ja -tiheys

Tieluokittain tarkasteltuna henkilövahinko-onnettomuusaste oli alhaisin moottoriteillä, 3,5 onn./100 milj. autokm. Moottoriliikenneteiden henkilövahinko-onnettomuusaste oli 3,9 ja 2-ajorataisten teiden 7,0 onn./100 milj. autokm. Korkein henkilövahinko-onnettomuusaste oli yhdysteillä, 17,3 onn./100 milj. autokm. Henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien onnettomuusaste oli kaikilla maanteillä koko maassa 9,2 onn./100 milj. autokm. Vuonna 2008 kaikkien maanteiden onnettomuusaste oli suurempi, 10,1 onn./100 milj. autokm.

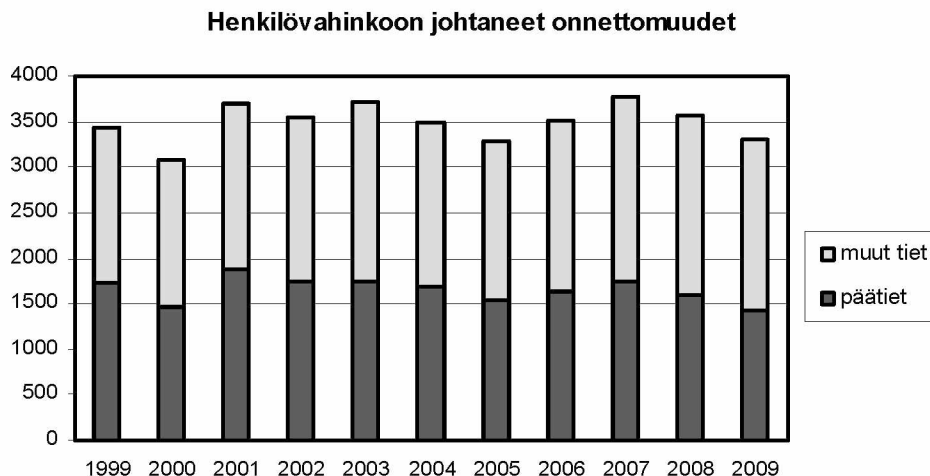
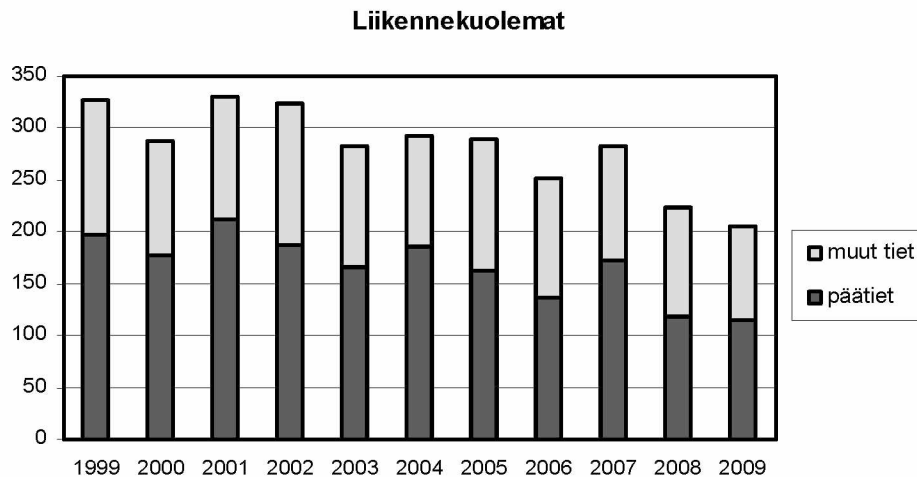
Henkilövahinko-onnettomuuksien tiheys oli suurin 2-ajorataisilla teillä, 52 onn./100 tiekm. Moottoriteiden henkilövahinko-onnettomuustiheys oli 29 ja moottoriliikenneteiden 15 onn./100 tiekm. Kaikkien maanteiden henkilövahinko-onnettomuustiheys oli 4,2 onn./100 tiekm, mikä oli hieman pienempi kuin vuoden 2008 onnettomuustiheys 4,6 onn./100 tiekm.

2.2.2 Liikenneonnettomuudet pääteillä

Pääteillä (valta- ja kantatiet) tapahtui yhteensä 115 liikennekuolemaa eli 56 % kaikista maanteiden liikennekuolemista. Moottoriteillä kuoli 12 henkilöä, kolme enemmän kuin edellisenä vuonna. Moottoriliikenneteillä kuolleiden määrä oli 5. Muilla 2-ajorataisilla teillä kuoli myös 5 henkilöä. Moottoriteiden kuolonkolareista kahdeksan oli yksittäisonnettomuuksia.

Pääteillä tapahtui yhteensä 1 429 henkilövahinko-onnettomuutta, mikä oli 43 % kaikista maanteiden henkilövahinko-onnettomuuksista. Henkilövahinkoihin johtaneita onnettomuuksia tapahtui moottoriteillä 221 (208 v. 2008), moottoriliikenneteillä 15 (21) ja muilla 2-ajorataisilla teillä 188 (276). Moottoriteillä 56 % henkilövahinko-onnettomuuksista oli yksittäisonnettomuuksia ja 16 % peräänajoja. Moottoriliikenneteillä yleisimpiä olivat kohtaamisonnettomuudet ja yksittäisonnettomuudet, 20 % ja 40 % onnettomuuksista. Muilla 2-ajorataisilla teillä eniten henkilövahinkoihin johtaneita onnettomuuksia tapahtui peräänajojen luokassa.

Muilla pääteillä kuin moottori-, moottoriliikenne- tai 2-ajorataisilla teillä tapahtuneissa onnettomuuksissa kuoli 95 henkilöä. Vuonna 2008 kuolleita oli 101. Henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia muilla pääteillä tapahtui 1 078 (1 184 v. 2008). Näiden teiden kuolemaan johtaneista onnettomuuksista 42 % oli kohtaamisonnettomuuksia.

2.2.3 Liikenneonnettomuudet taajamateillä

Taajamamerkein osoitetuilla alueilla tapahtui 16 % henkilövahinkoihin johtaneista onnettomuuksista, mikä on kolme prosenttiyksikköä enemmän kuin vuonna 2008. Liikenteessä kuoli edellä mainituilla alueilla 18 henkilöä, neljä vähemmän kuin vuonna 2008.

Tilastollisen taajaman alueella tapahtui 33 % henkilövahinko-onnettomuuksista ja näissä onnettomuuksissa kuoli 47 henkilöä.

Taajamamerkein osoitetuilla alueilla onnettomuusluokka, jossa tapahtui eniten henkilövahinko-onnettomuuksia, oli mopo-onnettomuudet (124 onnettomuutta). Niiden määrä kasvoi 38 % edellisvuoteen verrattuna. Seuraavaksi eniten tapahtui risteämis-, yksittäis- ja polkupyöräonnettomuuksia.

Tilastollisen taajaman alueella eniten henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia tapahtui yksittäis- ja mopo-onnettomuuksien luokissa.

2.3 Onnettomuusluokat

2.3.1 Henkilövahinko-onnettomuusluokat

Määrällisesti eniten henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia tapahtui yksittäisonnettomuuksien luokassa. Kaikista henkilövahinkoon johtaneista onnettomuuksista 40 % oli yksittäisonnettomuuksia (vuonna 2008 37 %). Niissä kuoli myös eniten ihmisiä, 74 henkilöä eli 36 % kaikista maanteillä liikenteessä kuolleista. Kohtaamisonnettomuuksissa kuoli 59 henkilöä. Vuoteen 2008 verrattuna yksittäisonnettomuuksissa kuoli 10 henkilöä enemmän ja kohtaamisonnettomuuksissa 15 henkilöä vähemmän. Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet jakautuivat onnettomuusluokkien kesken jotakuinkin samoin kuin vuonna 2008.

Henkilövahinkoihin johti 610 kevyen liikenteen onnettomuutta. Näissä onnettomuuksissa kuoli 27 henkilöä, 3 vähemmän kuin vuonna 2008. Kevyen liikenteen osuus maanteiden kuolemista oli 13 %. Verrattaessa vuotta 2009 vuosiin 2005–2008 kevyen liikenteen henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia tapahtui kolme prosenttia enemmän mutta niissä kuolleiden määrä oli 26 % pienempi. Henkilövahinkoja onnettomuuksissa aiheutui yleensä suojattomalle osapuolelle, jolla tarkoitetaan jalankulkijoita, pyöräilijöitä sekä mopoilijoita.

Eläinonnettomuuksista tyypillisimpiä ovat hirvi- ja peuraonnettomuudet. Hirvionnettomuuksissa kuoli 5 ja loukkaantui 111 henkilöä. Loukkaantuneita oli 14 henkilöä vähemmän kuin vuonna 2008. Peuraonnettomuuksissa henkilövahinkoja sattuu harvemmin. Peuraonnettomuuden seurauksena ei kuollut kukaan, mutta loukkaantuneita oli 40, mikä on täsmälleen sama kuin vuonna 2008.

2.3.2 Omaisuusvahinko-onnettomuuksien onnettomuusluokat

Vuosina 2005–2009 tapahtuneista poliisin raportoimista omaisuusvahinko-onnettomuuksista noin 37 % kuului eläinonnettomuuksien luokkaan. Seuraavaksi suurin onnettomuusluokka olivat yksittäisonnettomuudet, joiden osuus kaikista onnettomuuksista oli 28 %. Selvästi pienimmät omaisuusvahinko-onnettomuuksien määrät olivat kevyen liikenteen onnettomuusluokissa. Omaisuusvahinkoon johtaneita kevyen liikenteen onnettomuuksia ei tavallisesti ilmoiteta poliisille.

2.4 Onnettomuuksiin osalliset

Henkilövahinko-onnettomuuksiin osallisista liikenneyksiköistä hieman vajaa kaksi kolmasosaa oli henkilöautoja. Yli 65-vuotiaiden kuljettajien osuudet olivat suuria kevyen liikenteen onnettomuuksissa, alle 18-vuotiaiden osuudet sekä kevyen liikenteen että moottoripyörien onnettomuuksissa. Vuoteen 2008 verrattuna alle 18-vuotiaille tapahtuneet mopo-onnettomuudet lisääntyivät 30 %. Henkilövahinko-onnettomuuksiin joutuneista mopoilijoista lähes 90 % oli alle 18-vuotiaita. Polkupyöräilijöistä 26 % ja jalankulkijoista 18 % oli alle 18-vuotiaita.

Kuolemaan johtaneista onnettomuuksista 30 %:ssa ja henkilövahinko-onnettomuuksista 15 %:ssa jonkin moottoriajoneuvon kuljettaja oli alkoholin, huumeiden tai lääkkeiden vaikutuksen alainen. Pääteillä tapahtuneista onnettomuuksista 12 %:ssa jonkin moottoriajoneuvon kuljettaja oli rattijuoppo. Muille maanteille vastaava luku oli 15 %. Onnettomuusluokittain tarkasteltuna yksittäisonnettomuudet olivat useimmin rattijuopumustapauksia, pääteiden yksittäisonnettomuuksista 22 % ja muiden maanteiden yksittäisonnettomuuksista 27 %.

Osallislajeittain tarkasteltuna selvästi eniten kuolleita oli henkilöauton kuljettajien ja matkustajien joukossa. Onnettomuuksissa kuoli 96 henkilöauton kuljettajaa ja 42 matkustajaa, mikä on 47 % maantieonnettomuuksissa kuolleista. Moottoripyörällä tai kevytmoottoripyörällä onnettomuuksiin joutuneiden joukossa oli 22 kuollutta. Jalankulkijoita kuoli 12 ja pyöräilijöitä 8. Kuolleiden pyöräilijöiden määrä on pienempi kuin viiden vuoden (vuodet 2005–2009) keskiarvo 11 kuollutta. Jalankulkijoita kuoli viisi vähemmän kuin vuosina 2005–2009 keskimäärin. Mopedisteja kuoli seitsemän, mikä on saman verran kuin viimeisenä viitenä vuotena keskimäärin.

2.5 Liikenneonnettomuustietoja ELY-keskusten alueilla

Lukumääräisesti eniten henkilövahinkoihin johtaneita liikenneonnettomuuksia tapahtui vilkkaasti liikennöidyillä Uudenmaan ja Varsinais-Suomen ELY-keskusten alueilla. Liikenneonnettomuuksissa kuolleiden määrä oli suurin Uudenmaan ELY-keskuksen alueella, 46 henkilöä.

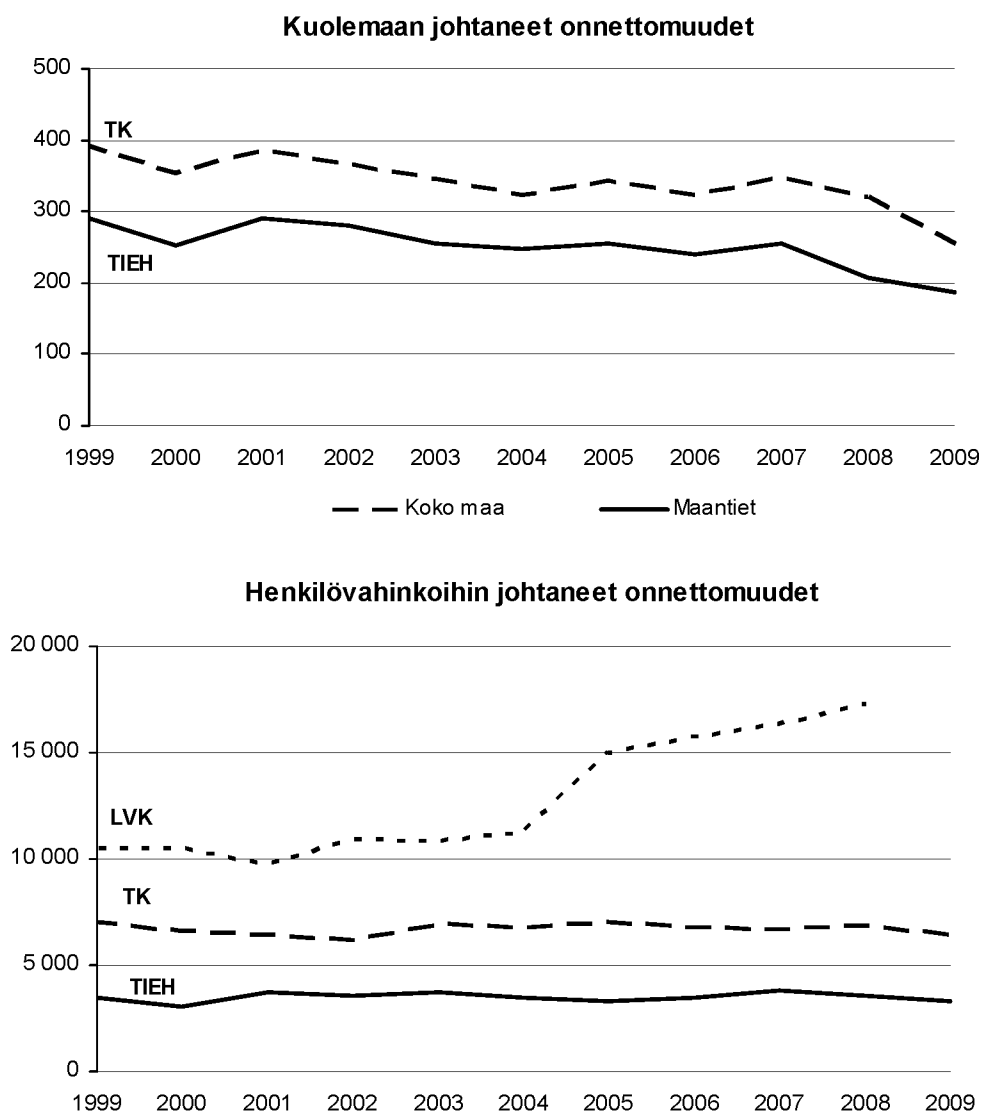
Henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien onnettomuusaste oli koko maassa 9,2 onn./100 milj. autokm. ELY-keskuksittain tarkasteltuna onnettomuusaste oli suurin Varsinais-Suomessa (11,4) ja pienin Keski-Suomessa (8,1). Henkilövahinko-onnettomuuksien tiheys oli puolestaan suurin Uudenmaan (9,8 onn./100 km) ja pienin Lapin ELY-keskusten alueella (1,8 onn./100 km). Koko maan onnettomuustiheys oli 4,2 onn./100 km.

Kevyen liikenteen henkilövahinkoihin johtaneita onnettomuuksia tapahtui eniten Uudenmaan ja Varsinais-Suomen ELY-keskusten alueilla, 141 ja 97 onnettomuutta, ja vähiten Lapin ELY-keskuksen alueella, 23 onnettomuutta.

2.6 Onnettomuuskustannukset

Liikenneonnettomuuksista aiheutuu sekä reaalitaloudellisia että hyvinvoinnin menetyksiä. Onnettomuuskustannukset on laskettu menetelmällä, joka perustuu yhteiskunnalliseen maksuhalukkuuteen. Kuolemaan johtaneen onnettomuuden kustannuksen on arvioitu olevan 2 205 000 €, loukkaantumiseen johtaneen onnettomuuden keskimäärin 330 000 € ja omaisuusvahinkoon johtaneen onnettomuuden 2 700 €. Näitä kustannuslukuja on korjattu ns. edustavuuskertoimilla, jolloin on otettu huomioon, että vain osa onnettomuuksista tulee tilastoihin. Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien aiheuttamat kustannukset maanteillä vuonna 2009 olivat noin 1,4 mrd. €, josta kuolemaan johtaneiden onnettomuuksien osuus oli 0,4 mrd. €.

3 Kuvat

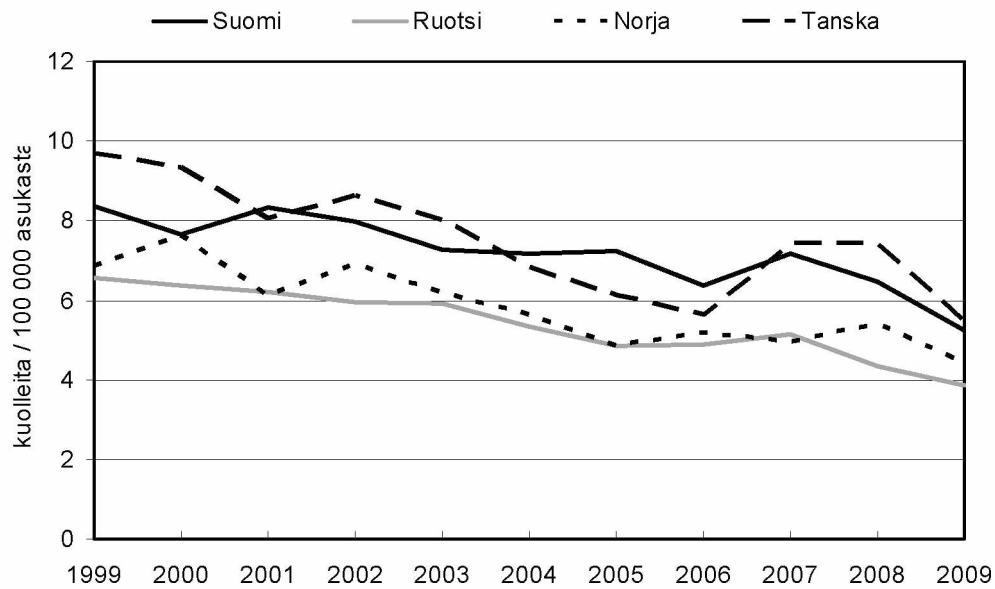
Kuva 1. Suomessa tapahtuneiden tieliikenneonnettomuuksien lukumäärä eri tilastojen mukaan vuosina 1999–2009.¹

LVK= Liikennevakuutuksen perusteella korvatut liikenneonnettomuudet

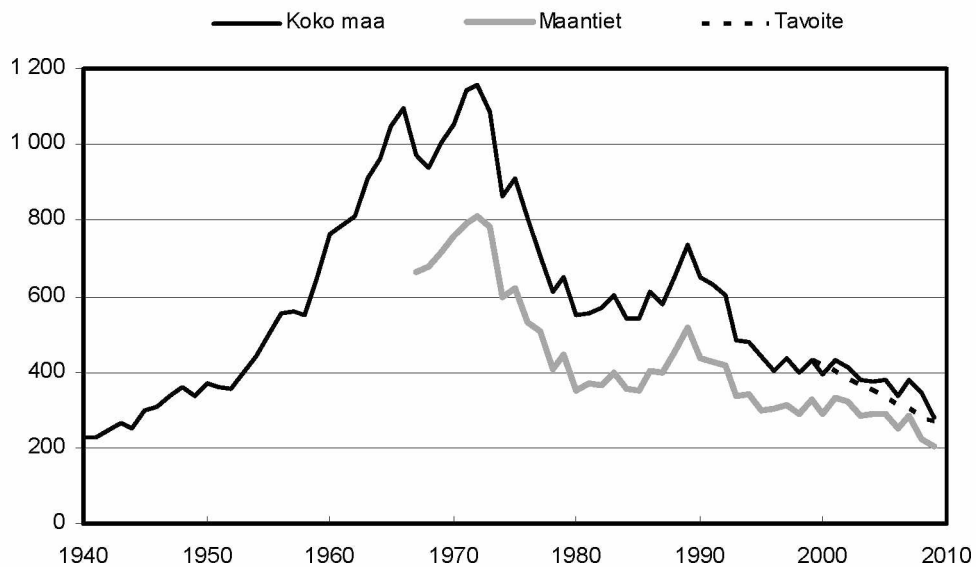
TK= Koko maassa tapahtuneet poliisin Tilastokeskukselle ilmoittamat liikenneonnettomuudet.

TIEH= Maanteillä tapahtuneet poliisin ilmoittamat liikenneonnettomuudet

¹ Liikennevakuutuskeskuksen tiedot puuttuvat vuodelta 2009

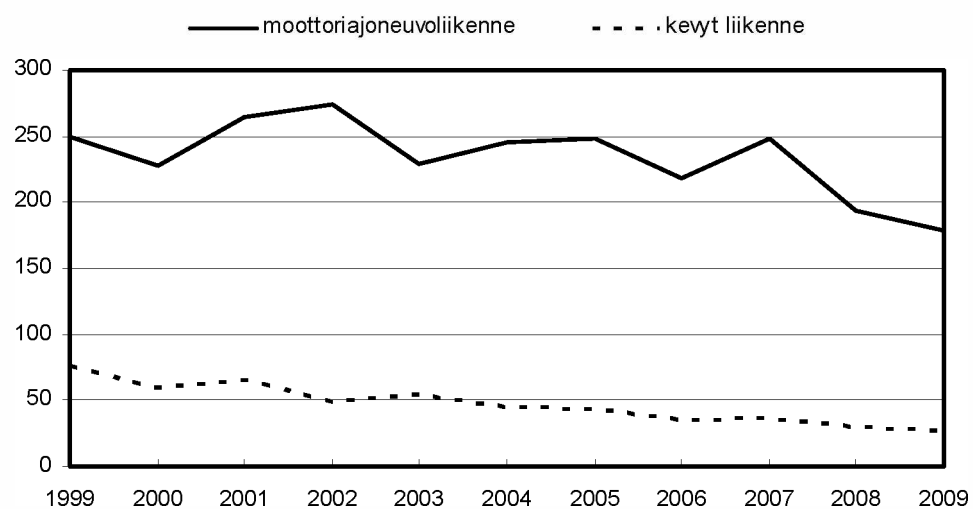
Kuva 2. Väkilukuun suhteutettu tieliikenneonnettomuuksissa kuolleiden määrä Pohjoismaissa vuosina 1999–2009.²

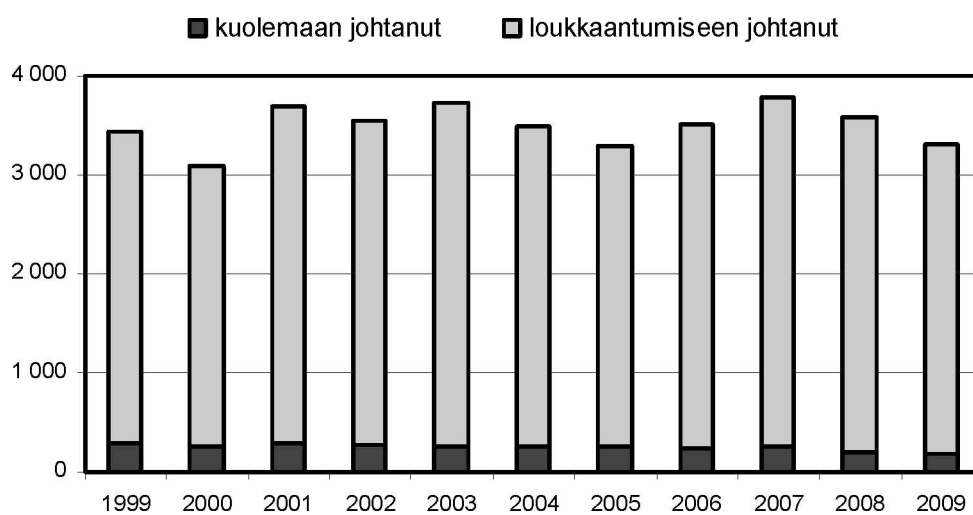
Kuva 3. Liikenneonnettomuuksissa kuolleet vuosina 1940–2009 sekä tavoite.³

² Lähde: IRTAD

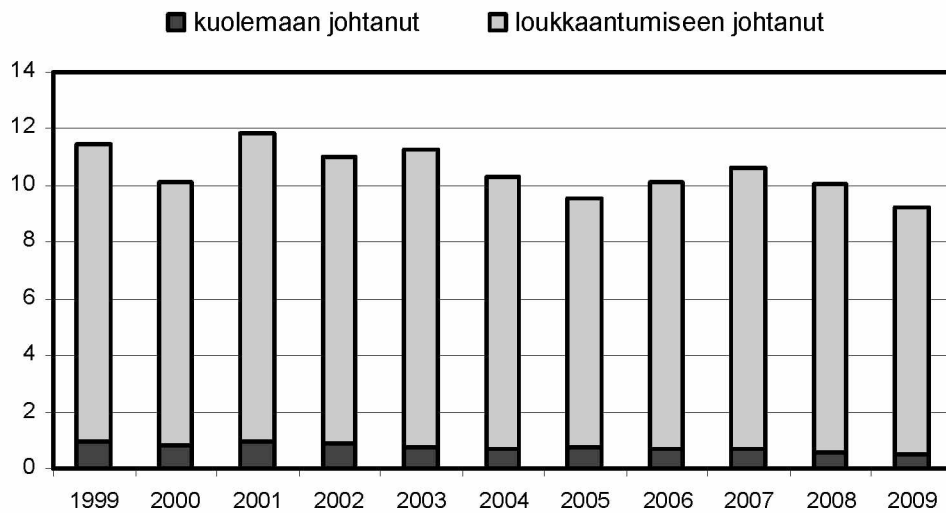
³ Koko maan lukujen lähteenä Tilastokeskus

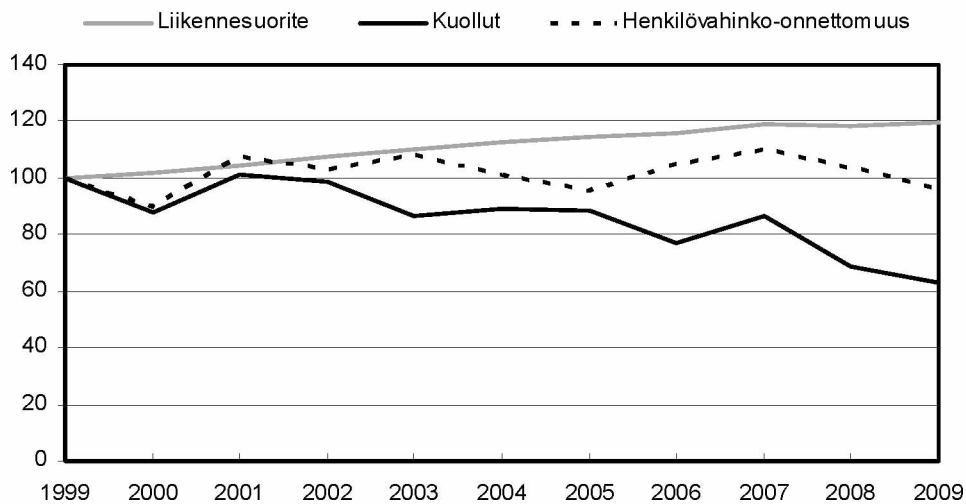
Kuva 4. Moottoriajoneuvo- ja kevyen liikenteen onnettomuuksissa kuolleet maanteillä vuosina 1999–2009.

Kuva 5. Maanteillä tapahtuneet henkilövahinko-onnettomuudet vuosina 1999–2009.

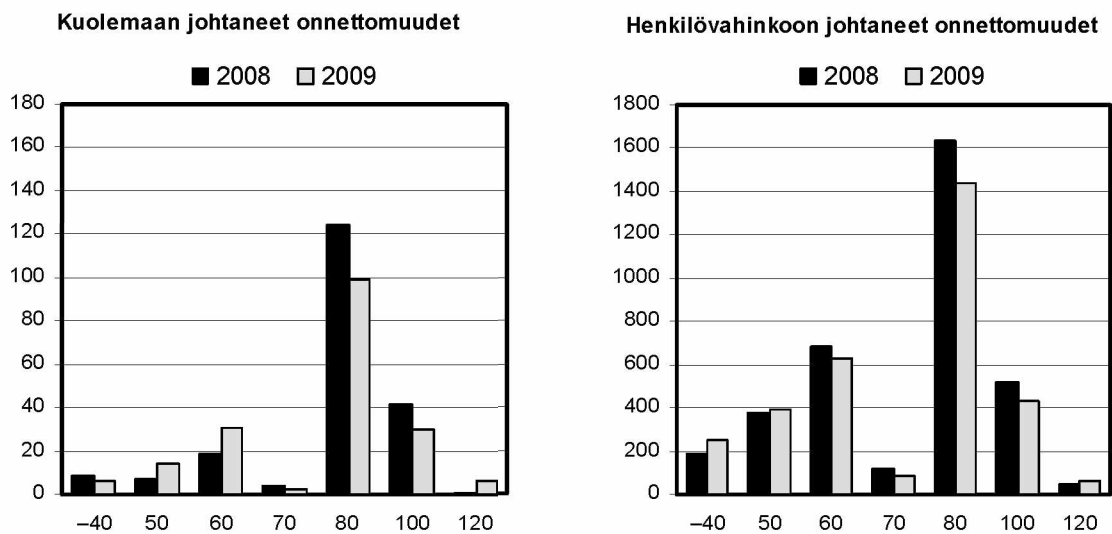

Kuva 6. Henkilövahinko-onnettomuuksien onnettomuusaste (onnettomuuksia/100 milj. autokm) maanteillä vuosina 1999–2009.

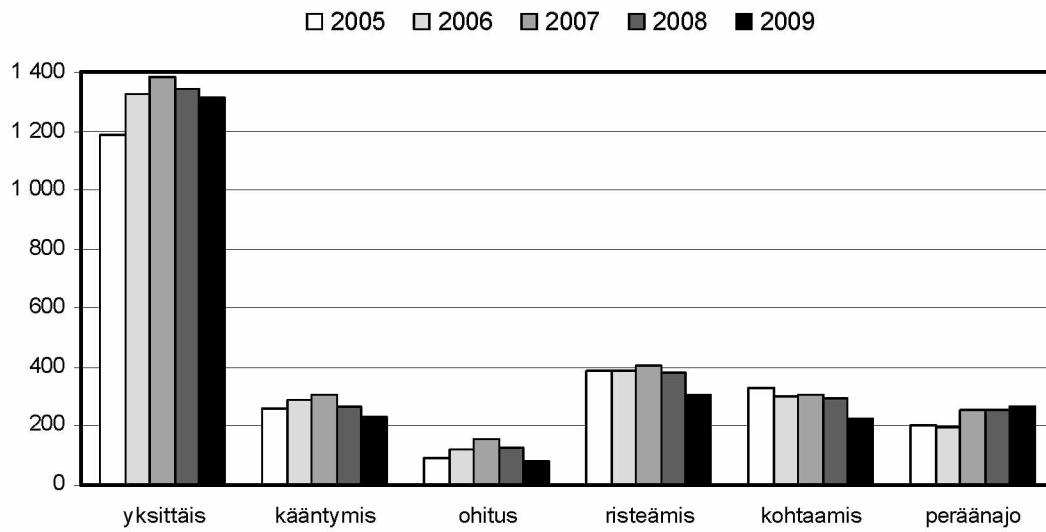
Kuva 7. Liikennesuorite-, henkilövahinko-onnettomuus- ja seurausindeksit maanteillä vuosina 1999–2009.⁴

4 v. 1999 = 100

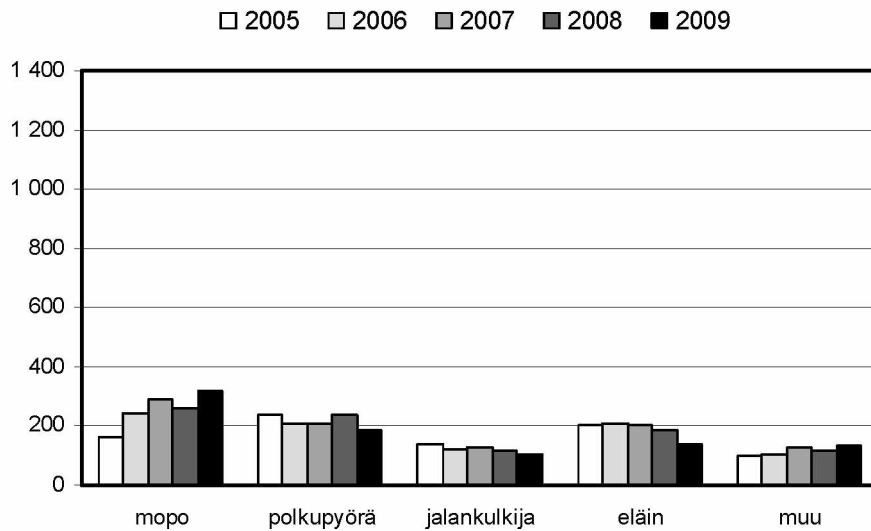

Kuva 8. Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien lukumäärä nopeusrajoituksittain (km/h) maanteillä vuosina 2008 ja 2009.⁵

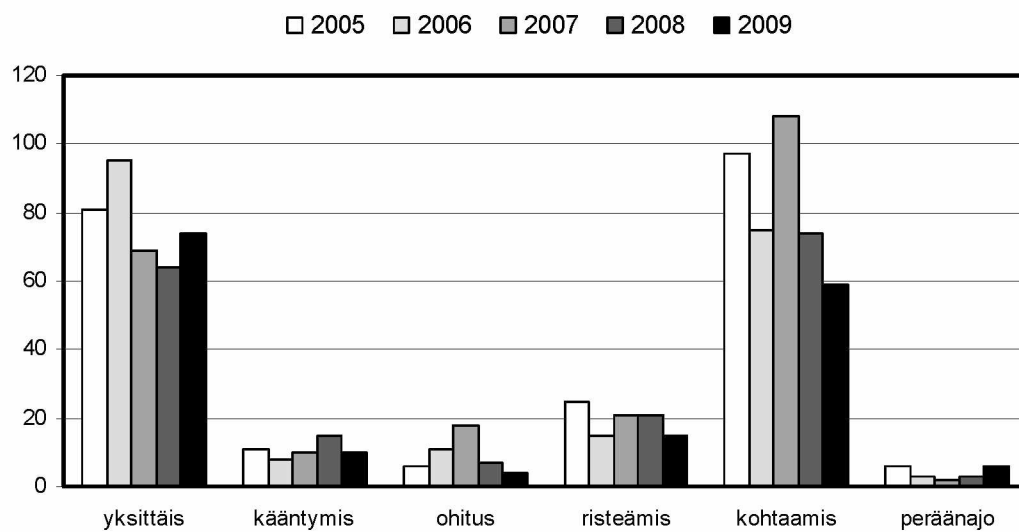
⁵ Nopeusrajoitustieto perustuu poliisin ilmoitukseen

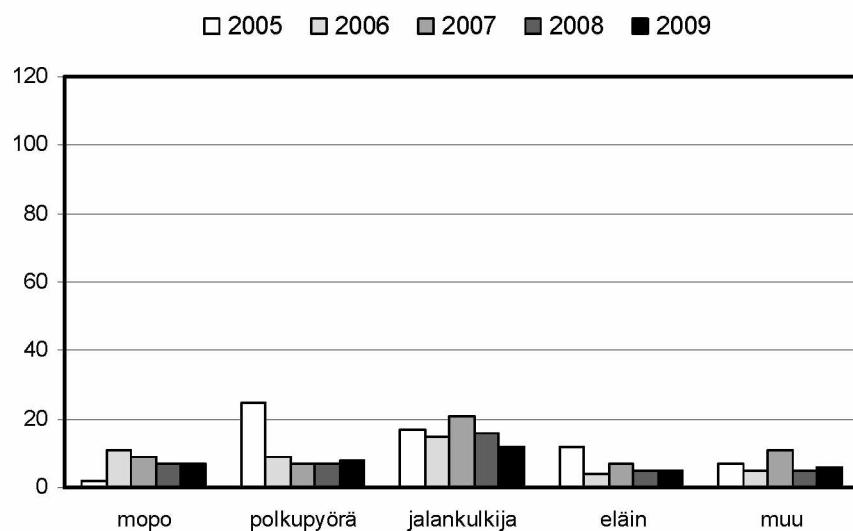
Kuva 9. Henkilövahinkoon johtaneet yksittäis-, kääntymis-, ohitus-, risteämis-, kohtaamis- ja peräänajo-onnettomuudet maanteillä vuosina 2005–2009.

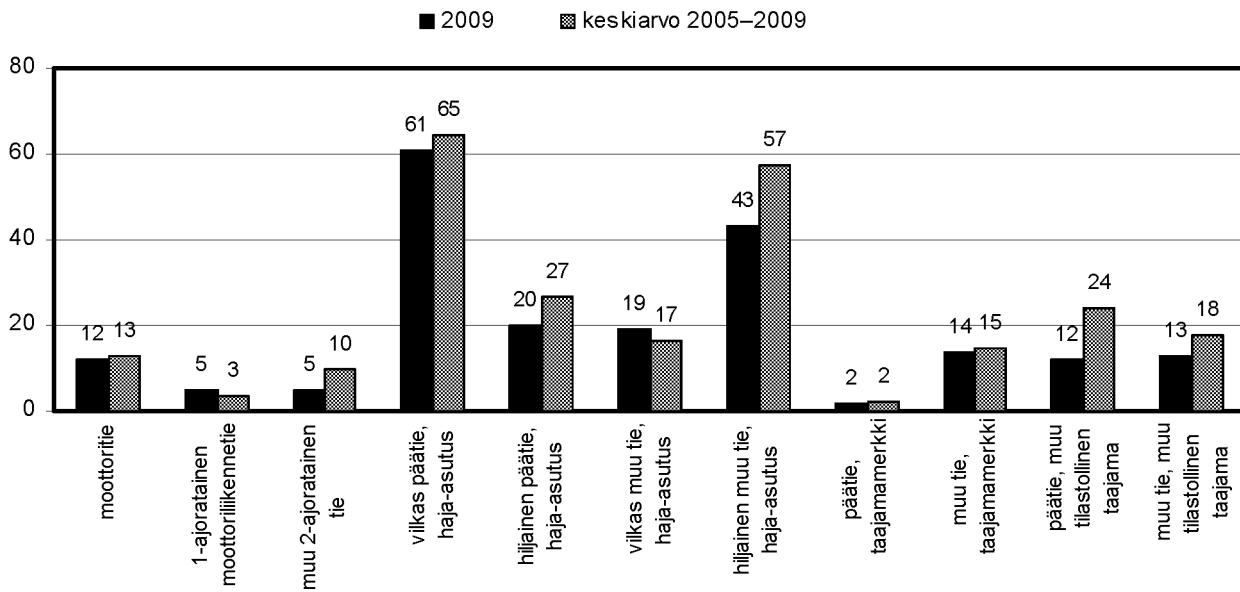
Kuva 10. Henkilövahinkoon johtaneet mopedi-, polkupyörä-, jalankulkija- ja eläinonnettomuudet maanteillä vuosina 2005–2009.

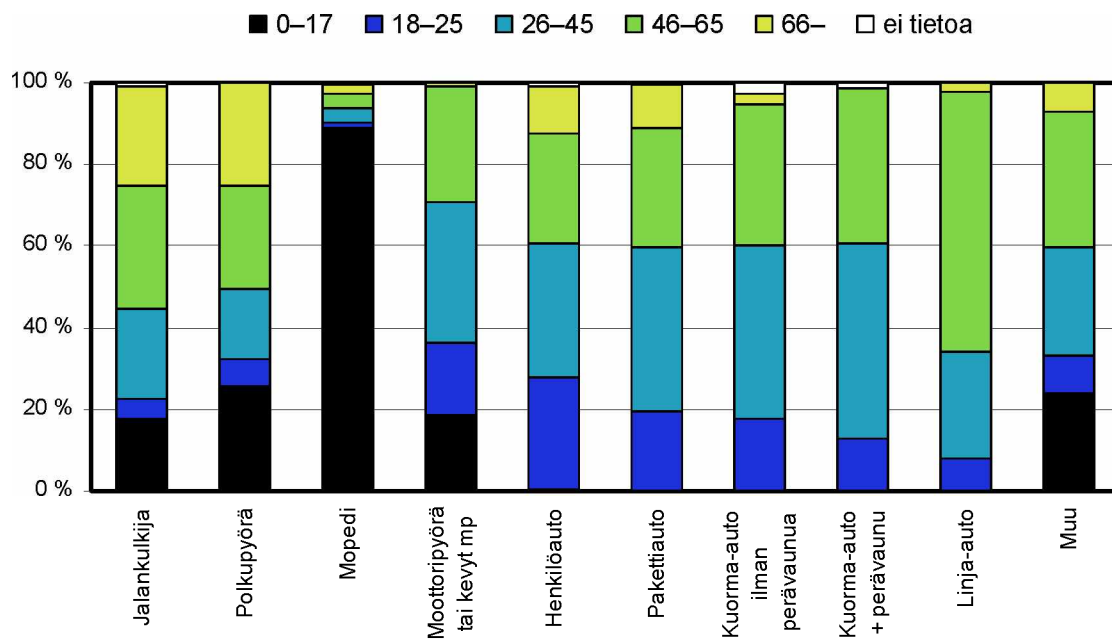
Kuva 11. Kuolleiden määrä yksittäis-, kääntymis-, ohitus-, risteämis-, kohtaamis- ja peräänajo-onnettomuuksissa maanteillä vuosina 2005–2009.

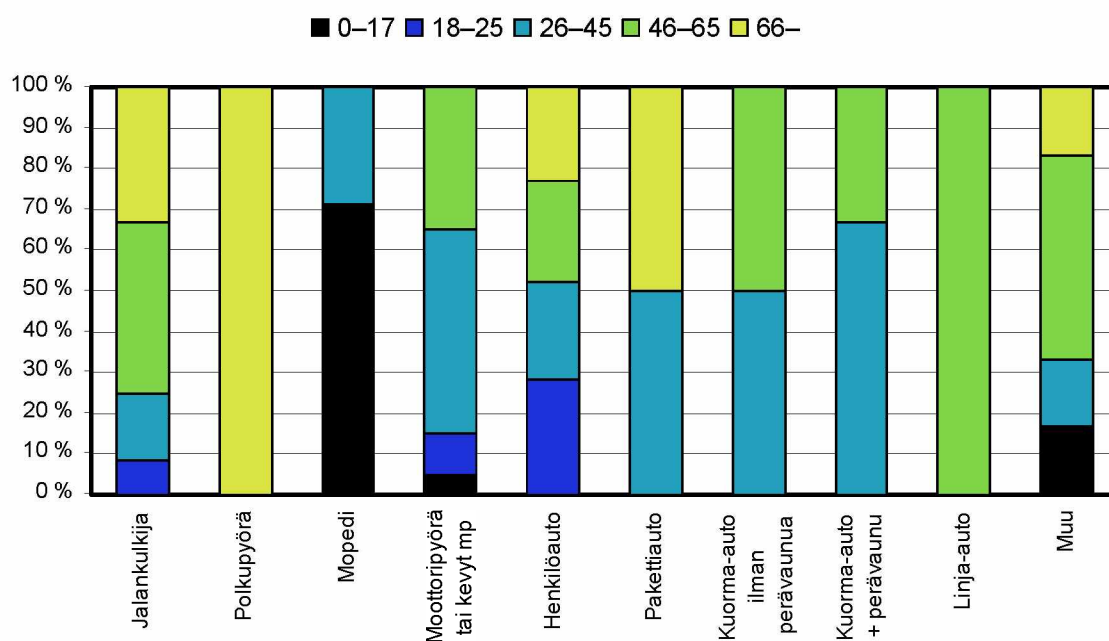
Kuva 12. Kuolleiden määrä mopedi-, polkupyörä-, jalankulkija- ja eläinonnettomuuksissa maanteillä vuosina 2005–2009.

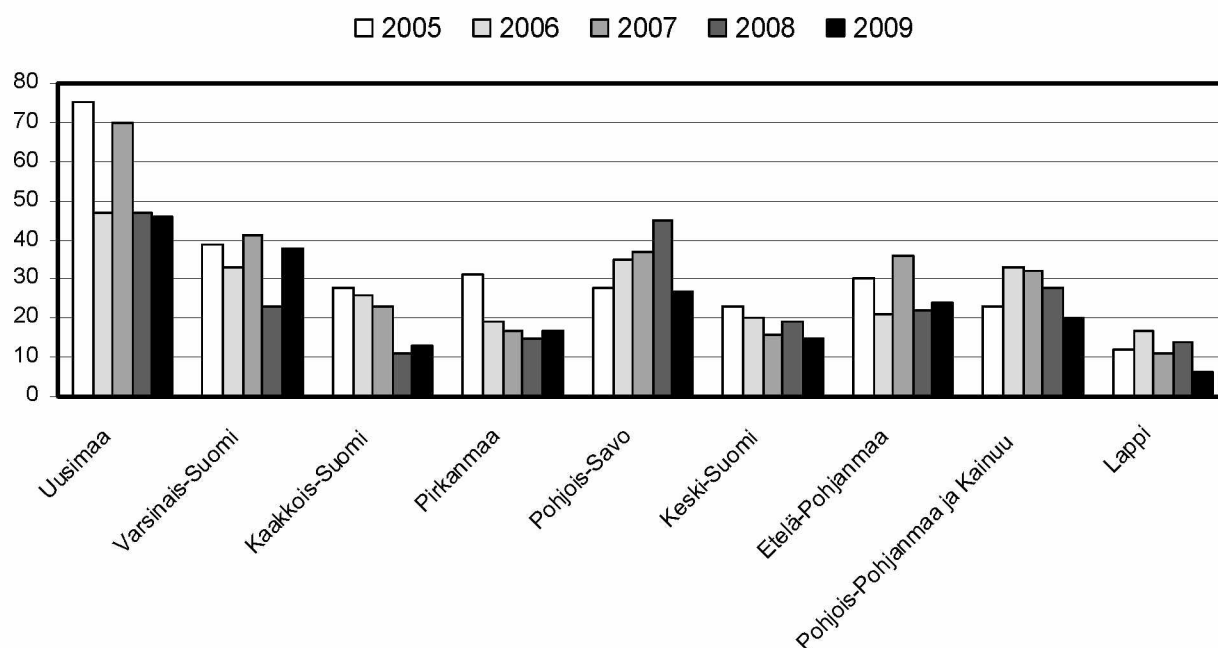
Kuva 13. Liikenteessä kuolleet erilaisilla maanteillä vuonna 2009 sekä keskiarvo vuosilta 2005–2009.

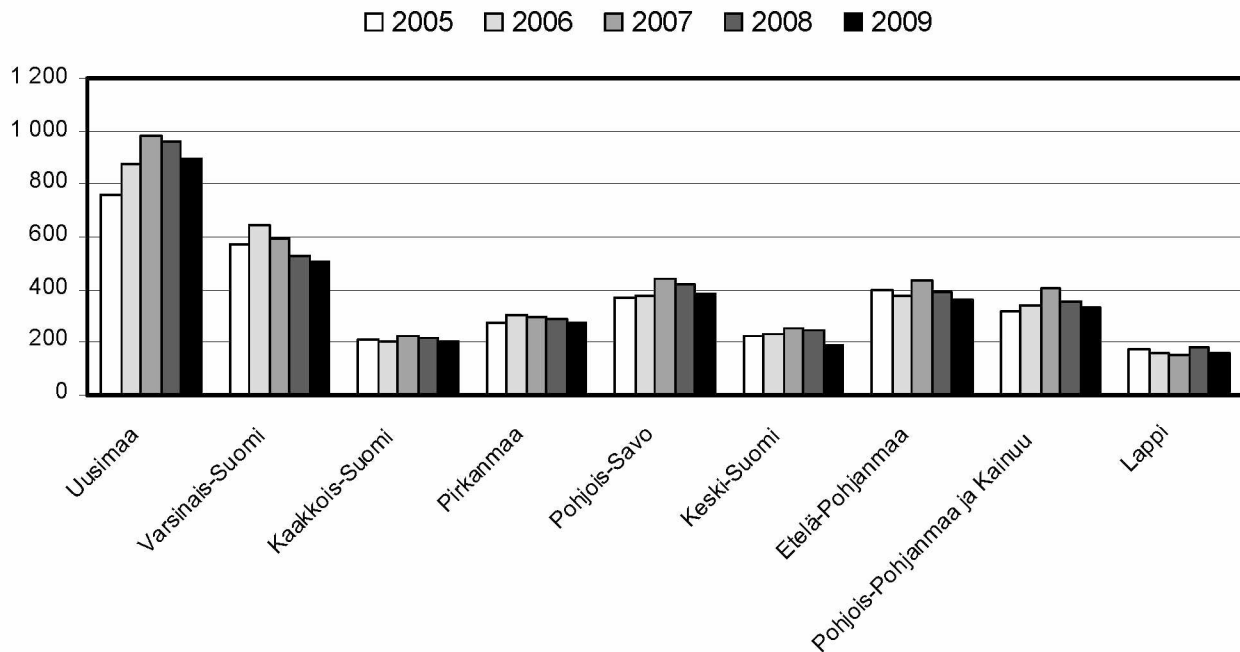
Kuva 14. Henkilövahinko-onnettomuuksiin osallisten jalankulkijoiden ja ajoneuvon kuljettajien jakautuminen ikäryhmiin vuonna 2009. Ks. taulukko 18.

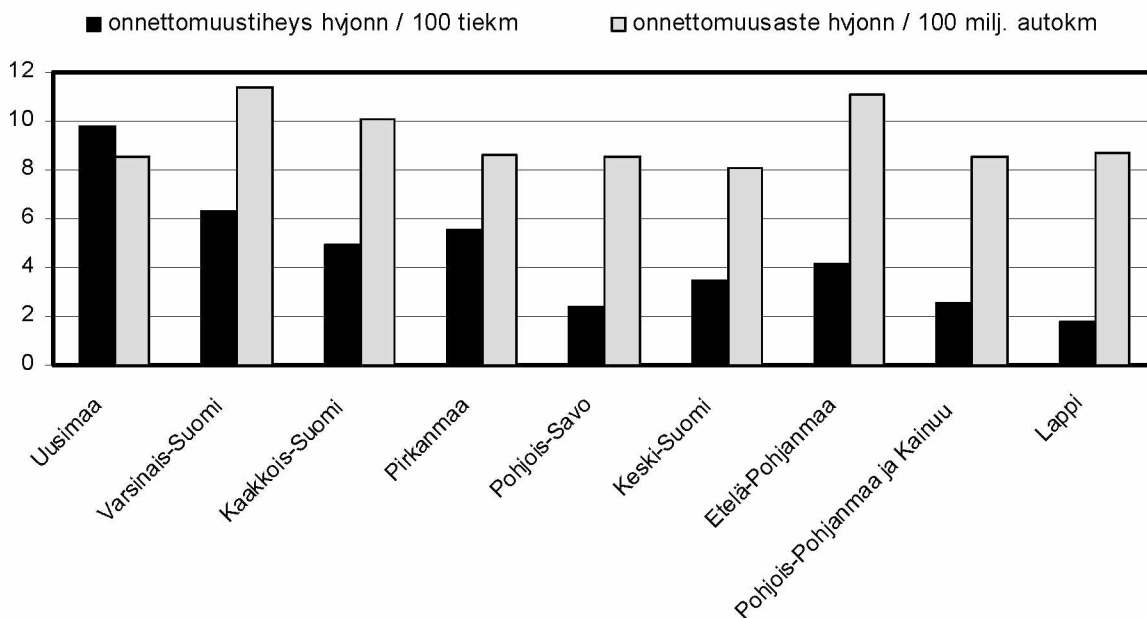
Kuva 15. Liikenteessä kuolleiden jalankulkijoiden ja ajoneuvon kuljettajien jakautuminen ikäryhmiin vuonna 2009. Ks. taulukko 19.

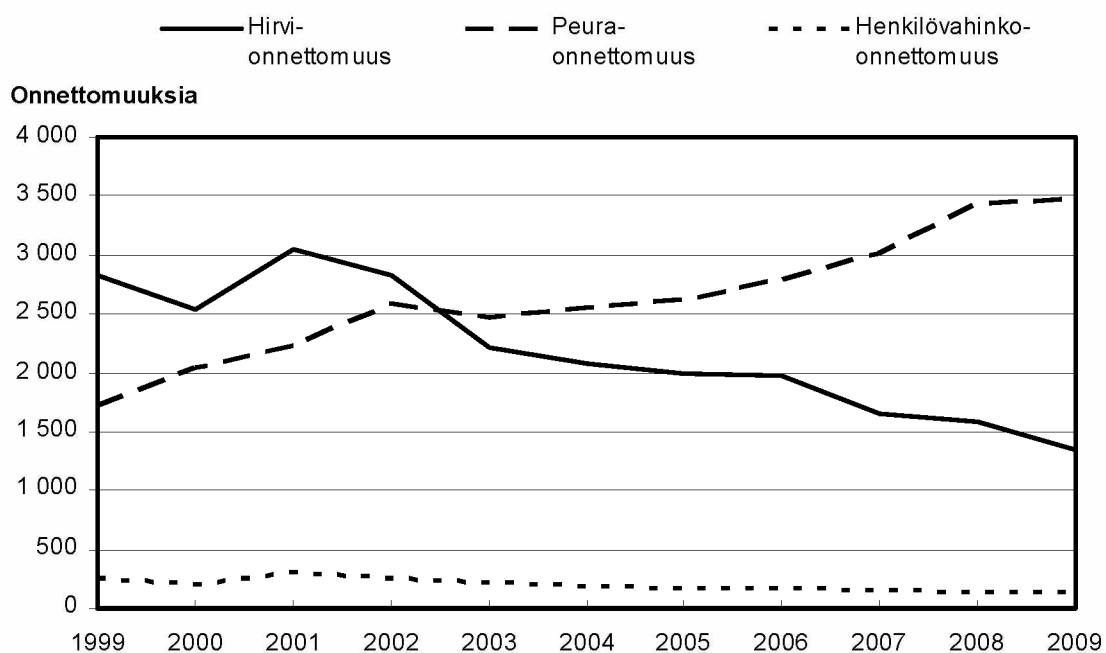
Kuva 16. Liikenteessä kuolleet ELY-keskusten alueilla vuosina 2005–2009.

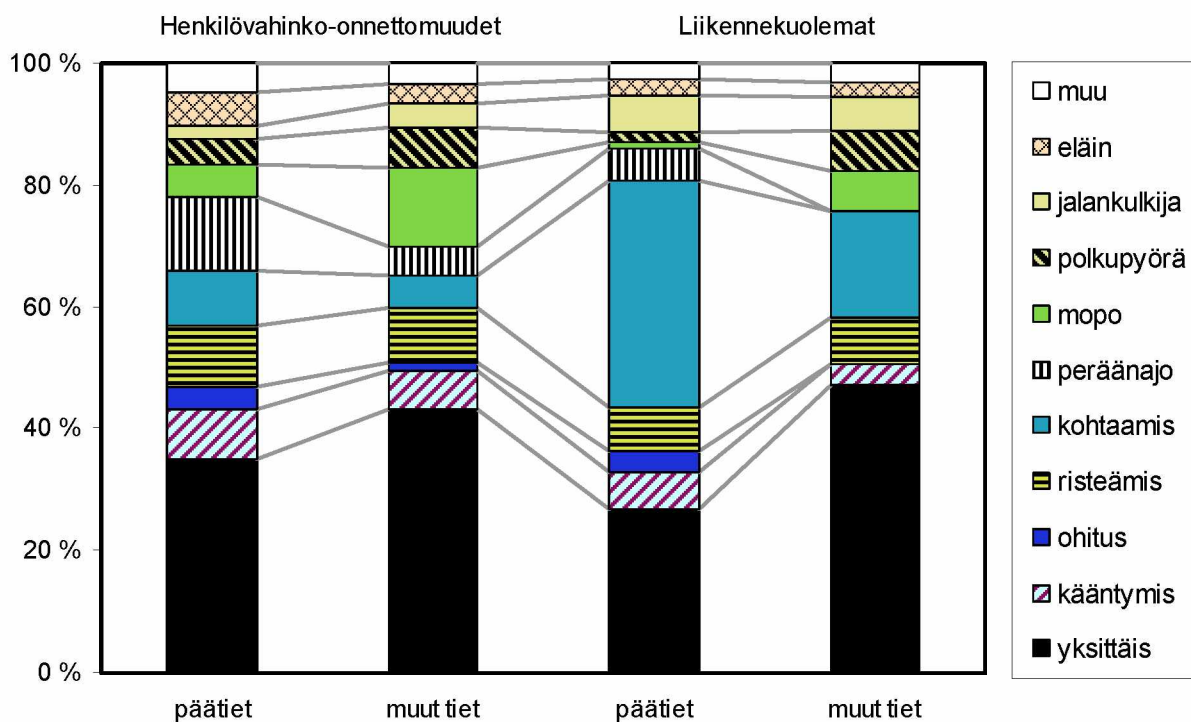
Kuva 17. Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet ELY-keskusten alueilla vuosina 2005–2009.

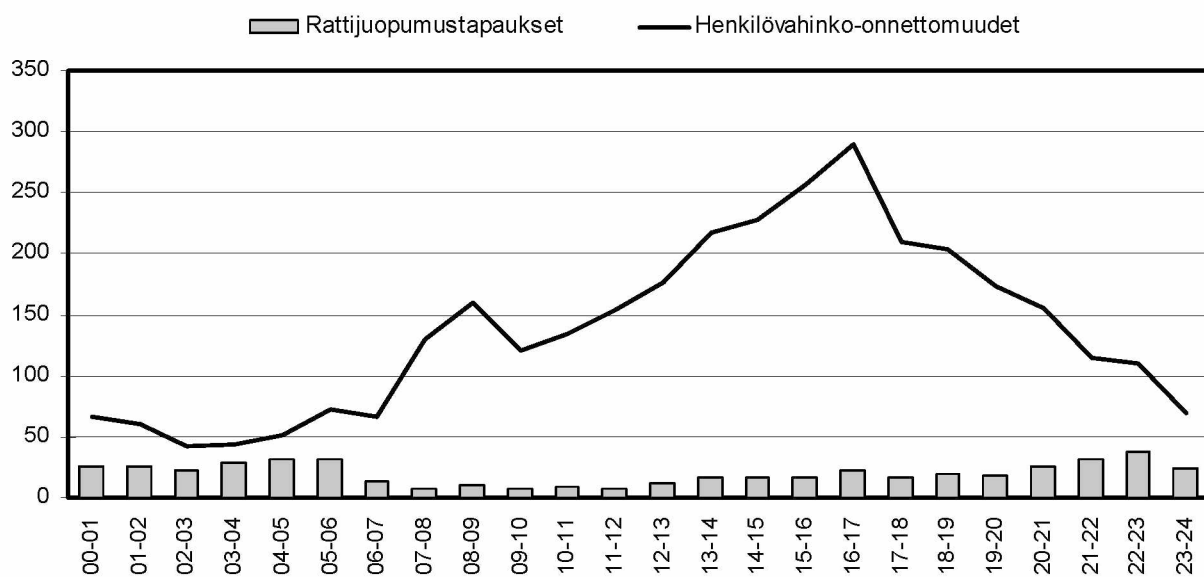
Kuva 18. Henkilövahinko-onnettomuuksien tiheys ja aste ELY-keskusten alueilla vuonna 2009.

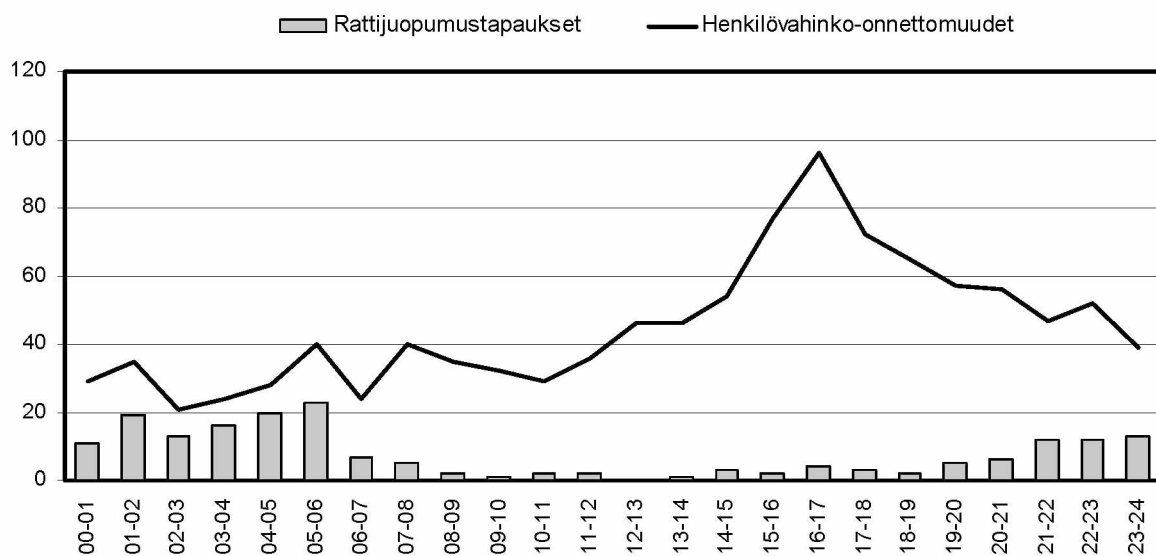
Kuva 19. Henkilö- sekä omaisuusvahinkoon johtaneet hirvi- ja peuraonnettomuudet maanteillä vuosina 1999–2009.

Kuva 20. Pääteillä ja muilla maanteillä tapahtuneiden henkilövahinko-onnettomuuksien ja onnettomuuksissa kuolleiden jakautuminen onnettomuusluokkiin vuosina 2005–2009.

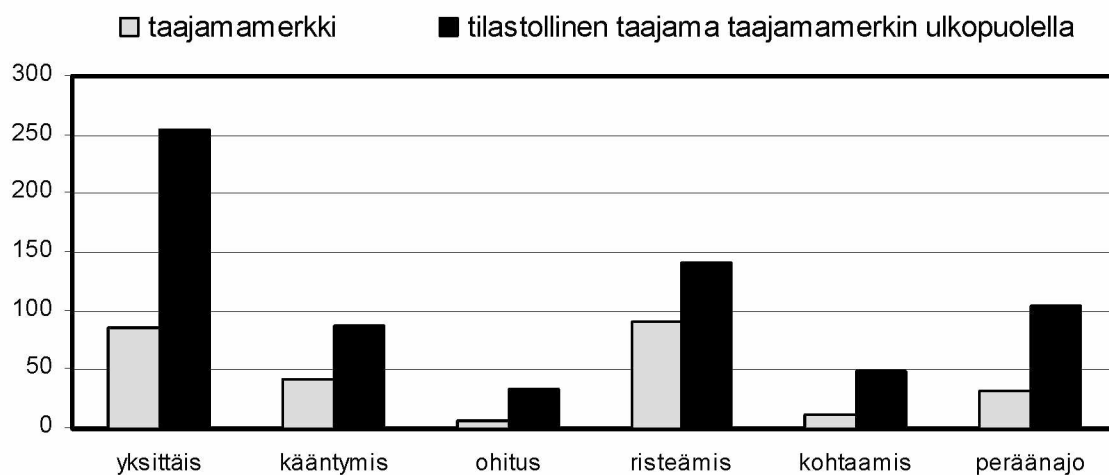

Kuva 21. Henkilövahinko-onnettomuudet maanteillä vuonna 2009 tunneittain sekä rattijuopumustapausten määrät.

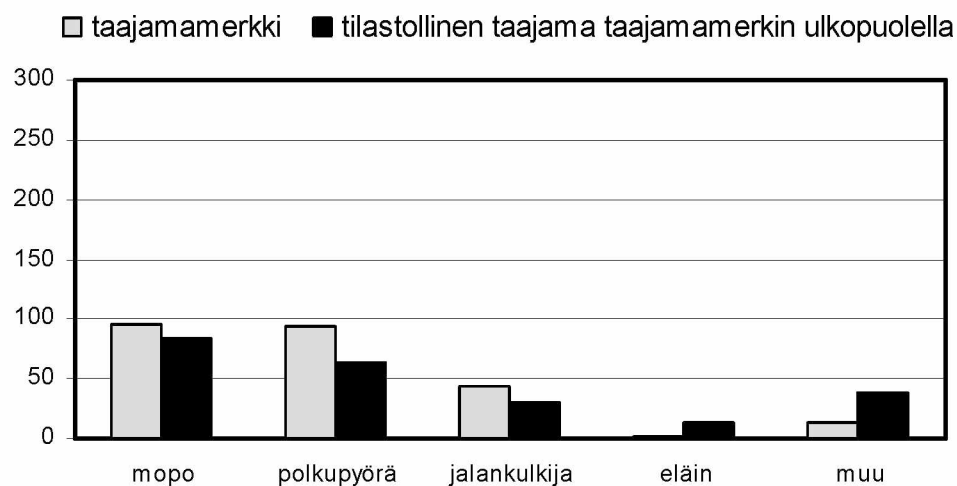

Kuva 22. Nuorille kuljettajille⁶ tapahtuneet henkilövahinko-onnettomuudet maanteillä vuonna 2009 tunneittain sekä rattijuopumustapausten määrät.

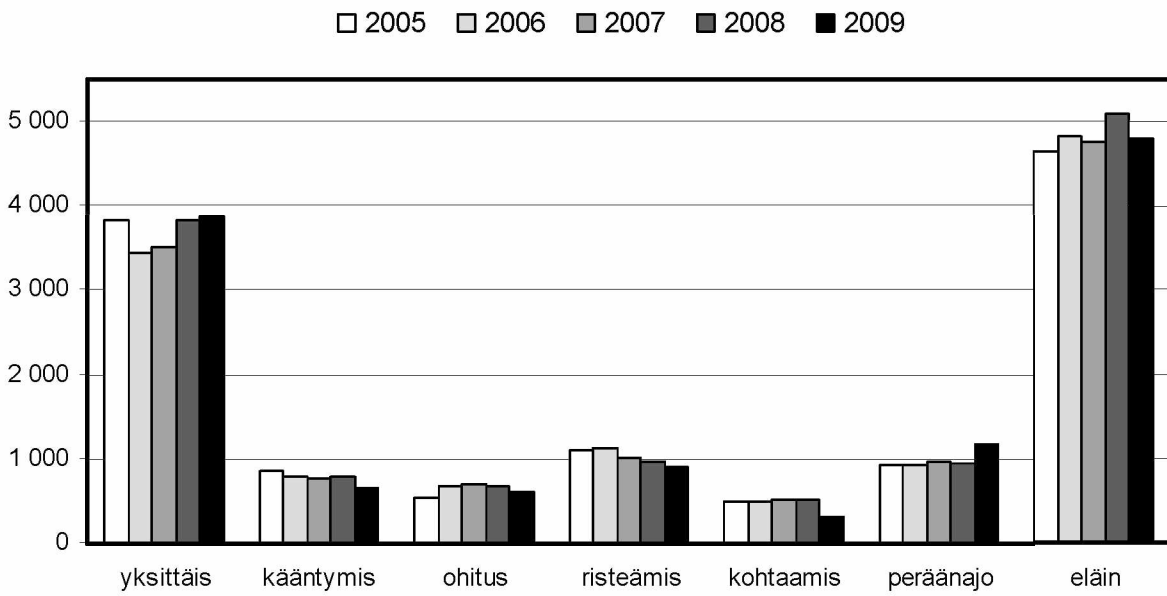
6 (18–25-vuotiaat moottoriajoneuvon kuljettajat)

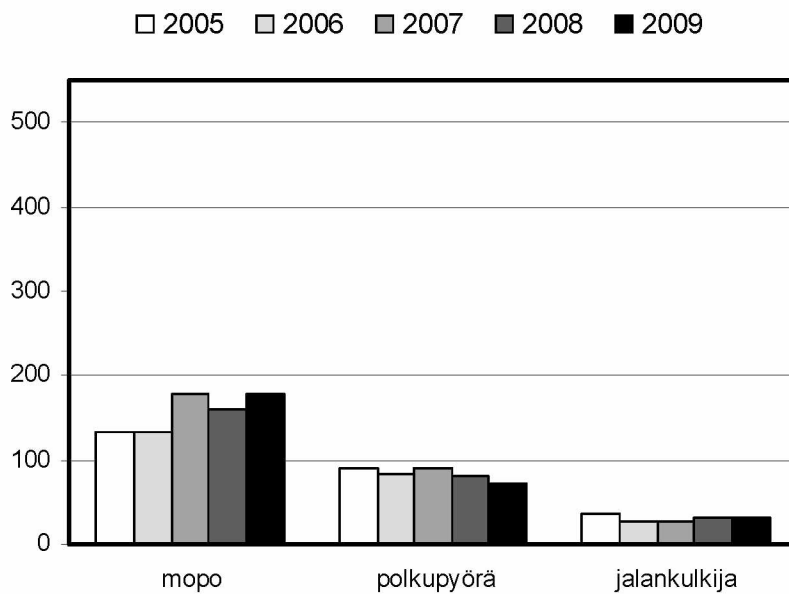
Kuva 23. Henkilövahinkoihin johtaneet yksittäis-, kääntymis-, ohitus-, risteämis-, kohtaamis- ja peräänajo-onnettomuudet taajamateillä, keskiarvo vuosilta 2005–2009.

Kuva 24. Henkilövahinkoihin johtaneet mopedi-, polkupyörä-, jalankulkija- ja eläinonnettomuudet taajamateillä, keskiarvo vuosilta 2005–2009.

Kuva 25. Omaisuusvahinkoihin johtaneet yksittäis-, kääntymis-, ohitus-, risteämis-, kohtaamis-, peräänajo- ja eläinonnettomuudet vuosina 2005–2009.

Kuva 26. Omaisuusvahinkoihin johtaneet mopedi-, polkupyörä- ja jalankulkijaonnettomuudet vuosina 2005–2009.

4 Taulukot

Taulukko 1. Tieliikenneonnettomuudet ja niissä kuolleet ja loukkaantuneet vuosina 1999–2009 Liikennevakuutuskeskuksen (LVK) ja Tilastokeskuksen (TK) tilastojen mukaan koko maassa.⁷

Vuosi	Kuolemaan johtaneet onnettomuudet	Henkilövahinko- onnettomuudet		Onnettomuuksissa	
	TK	TK	LVK	kuolleet	loukkaantuneet
1999	391	6 997	10 504	431	9 052
2000	354	6 633	10 513	396	8 508
2001	386	6 451	9 735	433	8 411
2002	367	6 196	10 891	415	8 156
2003	346	6 907*	10 878	379	9 098
2004	323	6 767	11 248	375	8 791
2005	343	7 022	14 967*	379	8 983
2006	324	6 740	15 770	336	8 580
2007	349	6 657	16 316	380	8 446
2008	321	6 881	17 302	344	8 513
2009	255	6 414		279	8 057

* tilastointi muuttunut

Taulukko 2. Maanteiden liikenneonnettomuudet ja niissä kuolleet ja loukkaantuneet vuosina 1999–2009 Liikennevakuutuskeskuksen (LVK) ja Liikenneviraston tieosaston (TIEH) tilastojen mukaan.⁸

Vuosi	Kuolemaan johtaneet onnettomuudet	Henkilövahinko- onnettomuudet		Onnettomuuksissa	
	TIEH	TIEH	LVK	kuolleet	loukkaantuneet
1999	290	3 439	3 835	327	4 677
2000	252	3 084	3 853	288	4 140
2001	291	3 698	3 753	331	5 080
2002	281	3 551	4 106	323	4 857
2003	254	3 720	4 250	283	5 074
2004	247	3 490	4 089	291	4 667
2005	255	3 291	5 346*	289	4 252
2006	239	3 510	5 501	251	4 575
2007	256	3 780	5 898	283	4 956
2008	206	3 577	6 044	224	4 578
2009	188	3 306		206	4 338

* tilastointi muuttunut

⁷ Liikennevakuutuskeskuksen tiedot puuttuvat vuodelta 2009

⁸ Liikennevakuutuskeskuksen tiedot puuttuvat vuodelta 2009

Taulukko 3. Onnettomuudet ja niiden seuraukset maanteillä vuosina 2008 ja 2009 sekä keskiarvo vuosilta 2008–2009 toiminnallisen tieluokan mukaan.⁹

Tieluokka	Vuosi	Onnettomuudet			Seuraukset	
		Kuolemaan johtaneet	Loukk. johtaneet	Henkilö- vahinkoon johtaneet	Kuolleet	Loukkaan- tuneet
Valtatiet	2008	86	1 095	1 181	94	1 579
	2009	79	957	1 036	88	1 409
	<i>ka 05–09</i>	<i>101</i>	<i>1 080</i>	<i>1 180</i>	<i>113</i>	<i>1 623</i>
Kantatiet	2008	22	394	416	25	579
	2009	26	367	393	27	536
	<i>ka 05–09</i>	<i>27</i>	<i>385</i>	<i>411</i>	<i>28</i>	<i>557</i>
Seututiet	2008	48	791	839	53	1 042
	2009	35	713	748	42	966
	<i>ka 05–09</i>	<i>43</i>	<i>755</i>	<i>799</i>	<i>49</i>	<i>1 019</i>
Yhdystiet	2008	50	1088	1 138	52	1 373
	2009	48	1 069	1 117	49	1 413
	<i>ka 05–09</i>	<i>58</i>	<i>1 042</i>	<i>1 099</i>	<i>61</i>	<i>1 337</i>
Yhteensä	2008	206	3 368	3 574	224	4 573
	2009	188	3 118	3 306	206	4 338
	<i>ka 05–09</i>	<i>229</i>	<i>3 263</i>	<i>3 492</i>	<i>251</i>	<i>4 539</i>

Taulukko 4. Henkilövahinko-onnettomuuksien onnettomuustiheys (onn./100 km) ja -aste (onn./100 milj. autokm) maanteillä vuosina 2008 ja 2009 toiminnallisen tieluokan mukaan.

	Vuosi	Pituus (km)	Liikennesuorite (milj. autokm)	Kuolemaan johtaneet onnettomuudet		Henkilövah. johtaneet onnettomuudet	
				tiheys	aste	tiheys	aste
Valtatiet	2008	8 595	17 906	1,0	0,5	13,7	6,6
	2009	8 568	17 910	0,9	0,4	12,1	5,8
Kantatiet	2008	4 761	4 652	0,5	0,5	8,7	8,9
	2009	4 760	4 709	7,7	0,6	8,3	8,3
Seututiet	2008	13 493	6 722	0,4	0,7	5,5	11,1
	2009	13 537	6 792	0,3	0,5	5,5	11,0
Yhdystiet	2008	51 315	6 239	0,1	0,8	2,2	18,2
	2009	51 295	6 460	0,1	0,7	2,2	17,3
Yhteensä	2008	78 164	35 519	0,3	0,6	4,6	10,1
	2009	78 160	35 871	0,2	0,5	4,2	9,2

⁹ Toiminnalliset tieluokat ovat onnettomuushetken mukaiset

Taulukko 5. Moottori- ja moottoriliikenneteiden ja muiden 2-ajorataisten teiden onnettomuudet ja niiden seuraukset vuosina 2008 ja 2009.¹⁰

Tieluokka	Vuosi	Onnettomuudet			Seuraukset	
		Kuolemaan johtaneet	Loukk. johtaneet	Henkilövah. johtaneet	Kuolleet	Loukkaantuneet
Moottoritiet	2008	9	199	208	9	277
	2009	10	211	221	12	286
	<i>ka 05–09</i>	13	206	219	13	292
Moottoriliikennetiet	2008	4	17	21	4	26
	2009	4	11	15	5	19
	<i>ka 05–09</i>	4	18	21	3	30
Muut 2-ajorataiset tiet	2008	10	266	276	10	382
	2009	5	183	188	5	246
	<i>ka 05–09</i>	9	234	244	10	332

Taulukko 6. Moottori- ja moottoriliikenneteiden ja muiden 2-ajorataisten teiden onnettomuustiheys (onn./100 km) ja -aste (onn./100 milj. autokm) vuosina 2008 ja 2009.

	Vuosi	Pituus (km)	Liikennesuorite (milj. autokm)	Kuolemaan johtaneet onnettomuudet		Henkilövah. johtaneet onnettomuudet	
				tiheys	aste	tiheys	aste
Moottoritiet	2008	739	6 046	1,2	0,1	28,1	3,4
	2009	765	6 287	1,3	0,2	28,9	3,5
Moottoriliikennetiet	2008	111	430	3,6	0,9	18,9	4,9
	2009	100	382	4,0	1,0	15,1	3,9
Muut 2-ajorataiset tiet	2008	340	2 660	2,9	0,4	81,2	10,4
	2009	362	2 679	1,4	0,2	52,0	7,0

¹⁰ Muilla 2-ajorataisilla teillä tarkoitetaan 2-ajorataisia teitä, jotka eivät ole moottoriteitä, ja moottoriliikenneteillä 1-ajorataisia moottoriliikenneteitä. Tieluokat ovat onnettomuushetken mukaiset.

Taulukko 7. Henkilövahinko-onnettomuudet ja niiden seuraukset maanteillä ELY-keskusten alueilla vuosina 2008 ja 2009.

ELY-keskuksen alue	Vuosi	Onnettomuudet			Seuraukset	
		Kuolemaan johtaneet	Loukk. johtaneet	Henkilö- vahinkoon johtaneet	Kuolleet	Loukkaantuneet
Uusimaa	2008	45	916	961	47	1 235
	2009	43	851	894	46	1 169
Varsinais-Suomi	2008	22	504	526	23	670
	2009	34	472	506	38	665
Kaakkois-Suomi	2008	11	203	214	11	271
	2009	10	194	204	13	276
Pirkanmaa	2008	13	278	291	15	359
	2009	15	261	276	17	344
Pohjois-Savo	2008	41	377	418	45	511
	2009	25	359	384	27	504
Keski-Suomi	2008	18	226	244	19	298
	2009	14	172	186	15	240
Etelä-Pohjanmaa	2008	19	368	387	22	523
	2009	22	339	361	24	478
Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu	2008	24	327	351	28	477
	2009	20	309	329	20	433
Lappi	2008	13	169	182	14	229
	2009	5	156	161	6	224
Yhteensä	2008	206	3 368	3 574	224	4 573
	2009	188	3 118	3 306	206	4 338

Taulukko 8. Henkilövahinko-onnettomuudet ja niiden seuraukset maanteillä maakunnittain vuosina 2008 ja 2009.

Maakunta	Vuosi	Onnettomuudet			Seuraukset	
		Kuolemaan johtaneet	Loukk. johtaneet	Henkilövahinkoon johtaneet	Kuolleet	Loukkaantuneet
Uusimaa	2008	19	556	575	20	773
	2009	19	529	548	20	741
Varsinais-Suomi	2008	18	304	322	19	400
	2009	22	308	330	23	433
Satakunta	2008	4	200	204	4	270
	2009	12	164	176	15	232
Kanta-Häme	2008	13	109	122	14	149
	2009	6	102	108	6	127
Pirkanmaa	2008	13	278	291	15	359
	2009	15	261	276	17	344
Päijät-Häme	2008	9	143	152	9	181
	2009	10	106	116	11	137
Kymenlaakso	2008	5	125	130	5	161
	2009	5	119	124	8	176
Etelä-Karjala	2008	6	77	83	6	109
	2009	5	75	80	5	100
Etelä-Savo	2008	13	123	136	13	171
	2009	10	128	138	11	190
Pohjois-Savo	2008	18	139	157	20	196
	2009	8	128	136	8	171
Pohjois-Karjala	2008	10	116	126	12	145
	2009	7	103	110	8	143
Keski-Suomi	2008	18	226	244	19	298
	2009	14	172	186	15	240
Etelä-Pohjanmaa	2008	11	179	190	12	263
	2009	10	183	193	11	256
Pohjanmaa	2008	5	147	152	5	204
	2009	10	112	122	11	171
Keski-Pohjanmaa	2008	3	42	45	5	56
	2009	2	44	46	2	51
Pohjois-Pohjanmaa	2008	15	254	269	19	377
	2009	18	257	275	18	368
Kainuu	2008	9	73	82	9	100
	2009	2	52	54	2	65
Lappi	2008	13	169	182	14	229
	2009	5	156	161	6	224
Itä-Uusimaa	2008	4	108	112	4	132
	2009	8	114	122	9	164
Yhteensä	2008	206	3 368	3 574	224	4 573
	2009	188	3 118	3 306	206	4 338

Taulukko 9. Henkilövahinko-onnettomuuksien tiheys (onnettomuutta 100 tiekilometriä kohti) pääteillä ja muilla teillä maakunnittain vuonna 2009.

Maakunta	pääties		muut tiet	
	tiepituus (km)	henkilövah. joht. onn. tiheys	tiepituus (km)	henkilövah. joht. onn. tiheys
Uusimaa	602	38,7	2 733	11,5
Varsinais-Suomi	502	24,5	4 271	4,8
Satakunta	558	14,0	2 685	3,6
Kanta-Häme	396	12,1	1 838	3,3
Pirkanmaa	833	15,0	4 176	3,6
Päijät-Häme	328	15,5	1 928	3,4
Kymenlaakso	332	17,8	1 597	4,1
Etelä-Karjala	339	12,4	1 885	1,9
Etelä-Savo	722	8,9	4 123	1,8
Pohjois-Savo	762	7,2	5 197	1,6
Pohjois-Karjala	714	5,2	4 427	1,6
Keski-Suomi	1 036	8,8	4 281	2,2
Etelä-Pohjanmaa	821	10,4	3 769	2,9
Pohjanmaa	412	9,0	2 448	3,5
Keski-Pohjanmaa	281	8,9	1 024	1,9
Pohjois-Pohjanmaa	1 564	7,7	6 427	2,4
Kainuu	693	3,5	4 038	0,7
Lappi	2 286	4,2	6 797	0,9
Itä-Uusimaa	141	25,5	1 162	7,4
Yhteensä	13 324	10,7	64 807	2,9

Taulukko 10. Henkilövahinko-onnettomuudet ja niiden seuraukset maanteillä vuonna 2009 nopeusrajoituksittain toiminnallisen tieluokan mukaan.¹¹

Tieluokka	Nopeus- rajoitus	Onnettomuudet			Seuraukset	
		Kuolemaan johtaneet	Loukk. johtaneet	Henkilö- vahinkoon johtaneet	Kuolleet	Loukkaan- tuneet
Valta- ja kantatiet	–40	3	30	33	3	45
	50	3	94	97	3	126
	60	7	158	165	8	226
	70	1	54	55	1	83
	80	57	567	624	63	844
	100	28	364	392	30	538
	120	6	57	63	7	83
	yhteensä	105	1 324	1 429	115	1 945
Muut tiet	–40	3	217	220	3	259
	50	11	284	295	12	378
	60	24	441	465	26	616
	70	1	31	32	1	42
	80	42	772	814	45	1 032
	100	2	35	37	4	46
	120		2	2	0	6
	yhteensä	83	1 782	1 865	91	2 379
Tiet yhteensä	–40	6	253	259	6	310
	50	14	380	394	15	506
	60	31	601	632	34	844
	70	2	85	87	2	125
	80	99	1 341	1 440	108	1 880
	100	30	399	429	34	584
	120	6	59	65	7	89
	Yhteensä	188	3 118	3 306	206	4 338

11 Nopeusrajoitustietona on käytetty onnettomuustapaukselle rekisteröityä arvoa, ei tierekisteritietoa. Toiminnalliset tieluokat ovat onnettomuushetken mukaiset.

Taulukko 11. Henkilövahinko-onnettomuudet ja niiden seuraukset kuukausittain maanteillä vuosina 2008 ja 2009 sekä keskiarvo vuosilta 2005–2009.

Kuukausi	Vuosi	Onnettomuudet			Seuraukset	
		Kuolemaan johtaneet	Loukk. johtaneet	Henkilö- vahinkoon johtaneet	Kuolleet	Loukkaan- tuneet
Tammikuu	2008	14	281	295	14	411
	2009	19	232	251	20	344
	ka 05–09	20	246	265	22	360
Helmikuu	2008	13	210	223	14	292
	2009	8	157	165	8	246
	ka 05–09	12	178	190	14	261
Maaliskuu	2008	13	203	216	14	288
	2009	10	161	171	12	222
	ka 05–09	14	178	192	15	260
Huhtikuu	2008	15	202	217	17	294
	2009	14	181	195	16	264
	ka 05–09	14	195	209	15	270
Toukokuu	2008	16	321	337	17	411
	2009	19	307	326	24	431
	ka 05–09	20	296	316	22	399
Kesäkuu	2008	13	412	425	15	533
	2009	22	308	330	23	440
	ka 05–09	23	352	375	26	493
Heinäkuu	2008	25	382	407	25	515
	2009	18	367	385	19	482
	ka 05–09	25	369	394	27	512
Elokuu	2008	18	302	320	18	407
	2009	18	361	379	19	491
	ka 05–09	27	350	377	28	482
Syyskuu	2008	20	280	300	23	355
	2009	21	298	319	22	385
	ka 05–09	24	293	317	26	389
Lokakuu	2008	27	263	290	33	349
	2009	17	275	292	17	370
	ka 05–09	19	275	294	21	368
Marraskuu	2008	17	250	267	18	346
	2009	8	220	228	10	303
	ka 05–09	15	254	269	16	349
Joulukuu	2008	15	262	277	16	372
	2009	14	251	265	16	360
	ka 05–09	17	278	295	18	394
Yhteensä	2008	206	3 368	3 574	224	4 573
	2009	188	3 118	3 306	206	4 338
	ka 05–09	229	3 263	3 492	251	4 539

Taulukko 12. Henkilövahinko-onnettomuudet ja niiden seuraukset viikonpäivittäin maanteillä vuosina 2008 ja 2009 sekä keskiarvo vuosilta 2005–2009.

Viikonpäivä	Vuosi	Onnettomuudet			Seuraukset	
		Kuolemaan johtaneet	Loukk. johtaneet	Henkilö- vahinkoon johtaneet	Kuolleet	Loukkaan- tuneet
Maanantai	2008	29	469	498	31	617
	2009	23	437	460	26	603
	<i>ka 05–09</i>	30	449	480	34	606
Tiistai	2008	27	458	485	29	615
	2009	23	445	468	23	581
	<i>ka 05–09</i>	28	438	465	30	578
Keskiviikko	2008	24	458	482	24	568
	2009	27	402	429	29	555
	<i>ka 05–09</i>	32	423	455	34	571
Torstai	2008	35	448	483	37	583
	2009	25	434	459	26	605
	<i>ka 05–09</i>	31	450	481	33	612
Perjantai	2008	38	589	627	46	817
	2009	37	526	563	40	720
	<i>ka 05–09</i>	37	555	593	43	770
Lauantai	2008	33	548	581	35	804
	2009	35	449	484	40	663
	<i>ka 05–09</i>	43	516	559	47	776
Sunnuntai	2008	20	398	418	22	569
	2009	18	425	443	22	611
	<i>ka 05–09</i>	28	432	460	30	626
Yhteensä	2008	206	3 368	3 574	224	4 573
	2009	188	3 118	3 306	206	4 338
	<i>ka 05–09</i>	229	3 263	3 492	251	4 539

Taulukko 13. Henkilövahinko-onnettomuudet ja niiden seuraukset onnettomuusluokittain maanteillä vuosina 2008 ja 2009 sekä keskiarvo vuosilta 2005–2009.

Onnettomuusluokka	Vuosi	Onnettomuudet			Seuraukset	
		Kuolemaan johtaneet	Loukk. johtaneet	Henkilö- vahinkoon johtaneet	Kuolleet	Loukkaan- tuneet
Yksittäis	2008	58	1 282	1 340	64	1 592
	2009	66	1 248	1 314	74	1 662
	ka 05–09	71	1 238	1 310	77	1 587
Kääntymis	2008	13	254	267	15	403
	2009	10	222	232	10	348
	ka 05–09	10	261	271	11	408
Ohitus	2008	7	121	128	7	181
	2009	4	75	79	4	111
	ka 05–09	8	108	116	9	172
Risteämis	2008	17	364	381	21	561
	2009	12	296	308	15	476
	ka 05–09	18	357	374	19	555
Kohtaamis	2008	69	226	295	74	453
	2009	53	175	228	59	363
	ka 05–09	71	220	292	83	475
Peräanjajo	2008	3	249	252	3	365
	2009	5	259	264	6	379
	ka 05–09	4	231	234	4	334
Mopedi	2008	7	252	259	7	283
	2009	7	311	318	7	375
	ka 05–09	7	247	254	7	282
Polkupyörä	2008	7	229	236	7	242
	2009	8	180	188	8	193
	ka 05–09	11	205	216	11	218
Jalankulkija	2008	15	100	115	16	115
	2009	12	92	104	12	98
	ka 05–09	16	105	121	16	120
Eläin	2008	5	178	183	5	213
	2009	5	132	137	5	161
	ka 05–09	6	181	187	7	228
Muu	2008	5	113	118	5	165
	2009	6	128	134	6	172
	ka 05–09	7	110	117	7	159
Yhteensä	2008	206	3 368	3 574	224	4 573
	2009	188	3 118	3 306	206	4 338
	ka 05–09	229	3 263	3 492	251	4 539

Taulukko 14. Henkilövahinko-onnettomuudet ja niiden seuraukset maanteillä vuosina 2008 ja 2009 sekä keskiarvo vuosilta 2005–2009 eri valoisuusolosuhteissa.

Valoisuus	Vuosi	Onnettomuudet			Seuraukset	
		Kuolemaan johtaneet	Loukk. johtaneet	Henkilö- vahinkoon johtaneet	Kuolleet	Loukkaan- tuneet
Päivänvalo	2008	126	2 223	2 349	138	2 994
	2009	110	2 121	2 231	117	2 889
	<i>ka 05–09</i>	<i>142</i>	<i>2 154</i>	<i>2 297</i>	<i>156</i>	<i>2 972</i>
Hämärä	2008	18	297	315	18	408
	2009	23	239	262	28	338
	<i>ka 05–09</i>	<i>21</i>	<i>275</i>	<i>296</i>	<i>22</i>	<i>382</i>
Pimeä	2008	39	517	556	40	705
	2009	32	419	451	35	601
	<i>ka 05–09</i>	<i>42</i>	<i>490</i>	<i>532</i>	<i>47</i>	<i>696</i>
Tie valaistu	2008	23	331	354	28	466
	2009	23	339	362	26	510
	<i>ka 05–09</i>	<i>24</i>	<i>344</i>	<i>368</i>	<i>26</i>	<i>489</i>
Yhteensä	2008	206	3 368	3 574	224	4 573
	2009	188	3 118	3 306	206	4 338
	<i>ka 05–09</i>	<i>229</i>	<i>3 263</i>	<i>3 492</i>	<i>251</i>	<i>4 539</i>

Taulukko 15. Henkilövahinko-onnettomuudet ja niiden seuraukset maanteillä vuosina 2008 ja 2009 sekä keskiarvo vuosilta 2005–2009 eri keliolosuhteissa.

Tien pinta	Vuosi	Onnettomuudet			Seuraukset	
		Kuolemaan johtaneet	Loukk. johtaneet	Henkilö- vahinkoon johtaneet	Kuolleet	Loukkaan- tuneet
Paljas, kuiva	2008	121	1 890	2 011	129	2 506
	2009	118	1 835	1 953	130	2 522
	<i>ka 05–09</i>	135	1 885	2 021	148	2 582
Paljas, märkä	2008	47	646	693	55	904
	2009	37	471	508	41	660
	<i>ka 05–09</i>	42	560	602	45	776
Urissa vettä	2008	0	26	26	0	33
	2009	1	15	16	1	20
	<i>ka 05–09</i>	1	18	20	1	26
Luminen	2008	8	188	196	8	259
	2009	8	190	198	9	275
	<i>ka 05–09</i>	7	171	178	8	242
Sohjoinen	2008	6	142	148	6	221
	2009	1	89	90	1	129
	<i>ka 05–09</i>	6	112	118	8	172
Jäinen	2008	19	432	451	21	587
	2009	14	422	436	15	605
	<i>ka 05–09</i>	28	451	480	32	648
Ajourat paljaat	2008	5	44	49	5	63
	2009	5	65	70	5	91
	<i>ka 05–09</i>	6	61	67	7	86
Ei tietoa	2009	4	31	35	4	36
Yhteensä	2008	206	3 368	3 574	224	4 573
	2009	188	3 118	3 306	206	4 338
	<i>ka 05–09</i>	229	3 263	3 492	251	4 539

Taulukko 16. Osalliset maanteiden onnettomuuksissa vuosina 2008 ja 2009.

Osallinen	Vuosi	Osallisten lukumäärä		
		Kuolemaan johtaneet	Loukk. johtaneet	Henkilövahin- koon johtaneet
Henkilöauto	2008	208	3 510	3 718
	2009	180	3 273	3 453
	<i>ka 05–09</i>	260	3 520	3 780
Pakettiauto	2008	21	360	381
	2009	15	318	333
	<i>ka 05–09</i>	20	322	342
Kuorma-auto ilman perävaunua	2008	18	180	198
	2009	17	162	179
	<i>ka 05–09</i>	20	172	192
Kuorma-auto + perävaunu	2008	65	210	275
	2009	43	122	165
	<i>ka 05–09</i>	57	185	242
Linja-auto	2008	6	68	74
	2009	4	46	50
	<i>ka 05–09</i>	6	58	63
Moottoripyörä tai kevyt mp	2008	25	352	377
	2009	23	375	398
	<i>ka 05–09</i>	23	347	370
Mopedi	2008	7	323	330
	2009	7	386	393
	<i>ka 05–09</i>	7	308	315
Polkupyörä	2008	7	246	253
	2009	8	188	196
	<i>ka 05–09</i>	12	216	228
Jalankulkija	2008	16	103	119
	2009	12	95	107
	<i>ka 05–09</i>	17	109	125
Eläin	2008	5	178	183
	2009	5	132	137
	<i>ka 05–09</i>	6	181	187
Juna	2008	0	0	0
	2009	1	0	1
	<i>ka 05–09</i>	1	1	2
Muu	2008	11	209	220
	2009	10	75	85
	<i>ka 05–09</i>	13	138	151
Yhteensä	2008	389	5 739	6 128
	2009	325	5 172	5 497
	<i>ka 05–09</i>	442	5 557	5 997

Taulukko 17. Kuolleet ja loukkaantuneet osallislajeittain maanteiden onnettomuuksissa vuonna 2009 ja keskiarvo vuosilta 2005–2009.

	Kuolleiden määrä		Loukkaantuneiden määrä	
	2009	ka 2005–2009	2009	ka 2005–2009
Henkilöauto	138	176	2898	3 099
Pakettiauto	7	7	226	215
Kuorma-auto	5	5	94	126
Linja-auto	1	1	34	63
Moottoripyörä tai kevyt mp	22	22	384	363
Mopedi	7	7	378	292
Polkupyörä	8	11	179	203
Jalankulkija	12	17	92	106
Muu	6	5	53	71
Yhteensä	206	251	4338	4 538

Taulukko 18. Henkilövahinko-onnettomuuksiin osallisten jalankulkijoiden ja ajoneuvon kuljettajien jakautuminen ikäryhmiin vuonna 2009.

	Kuljettajat tai jalankulkijat ikäryhmittäin					Ei tietoa	Yhteensä
	0–17	18–25	26–45	46–65	66–		
Henkilöauto	19	946	1 126	932	397	28	3 448
Pakettiauto	0	64	133	97	35	2	331
Kuorma-auto ilman perävaunua	0	31	75	61	4	5	176
kuorma-auto + perävaunu	0	20	76	60	0	2	158
Linja-auto	0	4	13	32	1	0	50
Moottoripyörä tai kevyt mp	74	70	137	114	3	0	398
Mopedi	349	5	14	13	9	2	392
Polkupyörä	50	13	34	50	49	0	196
Jalankulkija	19	5	24	32	26	1	107
Muu	20	8	22	28	6	0	84
Yhteensä	531	1 166	1 654	1 419	530	40	5 340

Taulukko 19. Liikenteessä kuolleiden jalankulkijoiden ja ajoneuvon kuljettajien jakautuminen ikäryhmiin vuonna 2009. Muut liikenteessä kuolleet olivat matkustajina henkilö-, paketti-, kuorma- tai linja-autoissa.

	Kuljettajat tai jalankulkijat ikäryhmittäin					Yhteensä
	0–17	18–25	26–45	46–65	66–	
Henkilöauto	0	27	23	24	22	96
Pakettiauto	0	0	2	2	0	4
Kuorma-auto ilman perävaunua	0	0	1	1	0	2
kuorma-auto + perävaunu	0	0	2	1	0	3
Linja-auto	0	0	0	1	0	1
Moottoripyörä tai kevyt mp	1	2	10	7	0	20
Mopedi	5	0	2	0	0	7
Polkupyörä	0	0	0	0	8	8
Jalankulkija	0	1	2	5	4	12
Muu	1	0	1	3	1	6
Yhteensä	7	30	43	44	35	159

Taulukko 20. Henkilövahinkoon johtaneet päihdeonnettomuudet ELY-keskusten alueilla vuonna 2009.¹²

Tiepiiri	Kuolemaan johtaneet onnettomuudet		Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet	
	ratti-juopumus	huume tai lääke	ratti-juopumus	huume tai lääke
Uusimaa	5	6	91	24
Turku	7	4	77	13
Kaakkois-Suomi	3	0	21	3
Häme	5	4	30	8
Savo-Karjala	5	2	45	10
Keski-Suomi	2	1	29	7
Vaasa	4	0	43	3
Oulu	5	1	58	6
Lappi	2	0	23	0
Yhteensä	38	18	417	74

12 Rattijuopumustapauksissa jonkin moottoriajoneuvon kuljettaja on ollut vähintään 0,5 promillen humalassa tai poliisi on vahvoin syin epäillyt tämän olevan humalassa mutta puhalluskoetta ei ole voitu suorittaa. Huume- tai lääketapauksissa moottoriajoneuvon kuljettaja on käyttänyt huumeita tai ajokykyyntä vaikuttavia lääkkeitä. Jos samassa onnettomuudessa on sekä huumeiden että alkoholin käyttöä, onnettomuus on merkitty huume- ja lääkeonnettomuuksien sarakkeeseen.

Taulukko 21. Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet, niissä kuolleet ja rattijuopumustapausten osuus vuosina 2008 ja 2009 maanteillä tunneittain.

Tunti	Henkilövahinko-onnettomuudet		Kuolleet		Rattijuopumustapausten osuus vuonna 2009
	2008	2009	2008	2009	
00-01	62	67	4	4	39 %
01-02	52	60	4	3	43 %
02-03	50	42	10	3	50 %
03-04	52	43	5	7	60 %
04-05	47	52	5	12	62 %
05-06	73	73	7	3	42 %
06-07	124	66	2	2	20 %
07-08	165	130	7	2	6 %
08-09	188	160	8	11	6 %
09-10	133	121	11	11	6 %
10-11	140	135	13	4	7 %
11-12	156	154	13	6	4 %
12-13	160	176	9	14	6 %
13-14	207	217	12	10	8 %
14-15	247	228	11	11	6 %
15-16	302	256	19	13	5 %
16-17	290	289	16	18	6 %
17-18	271	210	14	8	7 %
18-19	196	204	11	17	9 %
19-20	189	173	12	6	10 %
20-21	162	156	8	10	15 %
21-22	138	114	9	6	25 %
22-23	84	110	3	15	33 %
23-24	86	70	11	10	34 %
Yhteensä	3 574	3 306	224	206	14 %

Taulukko 22. Nuorille kuljettajille (18–25-vuotiaat moottoriajoneuvon kuljettajat) tapahtuneet henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet, niissä kuolleet ja rattijuopumus-tapausten osuus vuosina 2008 ja 2009 maanteillä tunneittain.

Tunti	Henkilövahinko-onnettomuudet		Kuolleet		Rattijuopumus-tapausten osuus vuonna 2009
	2008	2009	2008	2009	
00-01	27	29	0	2	38 %
01-02	28	35	4	0	54 %
02-03	24	21	7	3	62 %
03-04	29	24	1	3	67 %
04-05	27	28	4	5	71 %
05-06	27	40	1	1	58 %
06-07	45	24	0	1	29 %
07-08	46	40	3	1	13 %
08-09	56	35	3	3	6 %
09-10	37	32	5	3	3 %
10-11	34	29	2	1	7 %
11-12	42	36	8	1	6 %
12-13	38	46	1	5	0 %
13-14	63	46	7	2	2 %
14-15	65	54	1	1	4 %
15-16	95	77	10	2	3 %
16-17	99	96	4	4	3 %
17-18	96	72	3	3	3 %
18-19	66	65	6	3	3 %
19-20	61	57	0	1	9 %
20-21	57	56	3	2	11 %
21-22	61	47	2	1	26 %
22-23	32	52	2	9	21 %
23-24	40	39	4	4	33 %
Yhteensä	1 195	1 080	81	61	17 %

Taulukko 23. Taajamatieonnettomuudet vuosina 2008 ja 2009 ELY-keskusten alueilla. Taajamatieto perustuu tierekisteriin.

Ely-keskuksen alue	Vuosi	Kuolemaan joht. onnettomuudet		Henkilövahinkoon joht. onnettomuudet		Kuolleet	
		taajama-merkki	tilastoll. taajama	taajama-merkki	tilastoll. taajama	taajama-merkki	tilastoll. taajama
Uusimaa	2008	2	19	133	483	2	20
	2009	5	12	117	378	6	14
Varsinais-Suomi	2008	2	8	86	219	2	8
	2009	2	6	83	196	2	6
Kaakkois-Suomi	2008	0	5	24	80	0	5
	2009	2	5	29	64	2	7
Pirkanmaa	2008	2	5	61	123	4	7
	2009	1	2	66	107	1	2
Pohjois-Savo	2008	3	10	47	112	3	11
	2009	3	4	58	71	3	4
Keski-Suomi	2008	0	2	41	83	0	2
	2009	0	4	32	56	0	4
Etelä-Pohjanmaa	2008	4	7	39	179	6	9
	2009	0	5	53	107	0	5
Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu	2008	2	6	55	151	4	8
	2009	4	4	57	80	4	4
Lappi	2008	1	2	35	64	1	2
	2009	0	1	21	28	0	1
Yhteensä	2008	16	64	521	1 494	22	72
	2009	17	43	516	1 087	18	47

Taulukko 24. Taajamatieonnettomuudet vuosina 2008 ja 2009 onnettomuusluokittain. Taajamatieto perustuu tierekisteriin.

Onnettomuusluokka	Vuosi	Kuolemaan joht. onnettomuudet		Henkilövahinkoon joht. onnettomuudet		Kuolleet	
		taajama-merkki	tilastoll. taajama	taajama-merkki	tilastoll. taajama	taajama-merkki	tilastoll. taajama
Yksittäis	2008	6	15	96	347	12	21
	2009	5	15	71	264	6	18
Kääntymis	2008	1	5	45	128	1	5
	2009	0	5	39	90	0	5
Ohitus	2008	0	2	4	37	0	2
	2009	0	0	5	20	0	0
Risteämis	2008	4	12	85	240	4	13
	2009	3	4	81	152	3	4
Kohtaamis	2008	0	13	13	64	0	13
	2009	0	5	12	33	0	6
Peräänajo	2008	0	0	34	167	0	0
	2009	1	1	44	120	1	1
Mopo	2008	1	4	89	188	1	4
	2009	3	4	124	190	3	4
Polkupyörä	2008	3	4	101	180	3	4
	2009	2	2	78	107	2	2
Jalankulkija	2008	1	7	42	77	1	8
	2009	3	5	42	60	3	5
Eläin	2008	0	0	2	22	0	0
	2009	0	0	3	3	0	0
Muu	2008	0	2	10	44	0	2
	2009	0	2	17	48	0	2
Yhteensä	2008	16	64	521	1 494	22	72
	2009	17	43	516	1 087	18	47

Taulukko 25. Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet valta- ja kantateillä vuosina 2008 ja 2009 onnettomuusluokittain sekä rattijuopumustapausten osuus.¹³

Onnettomuusluokka	Vuosi	Valtatiet		Kantatiet		Valta- ja kantatiet yhteensä	
		Henkilövah. johtaneet onnettomuudet	Rattijuopumus-tapausten osuus	Henkilövah. johtaneet onnettomuudet	Rattijuopumus-tapausten osuus	Henkilövah. johtaneet onnettomuudet	Rattijuopumus-tapausten osuus
Yksittäis	2008	367	17 %	126	25 %	493	19 %
	2009	378	22 %	125	24 %	503	22 %
Kääntymis	2008	111	4 %	38	8 %	149	5 %
	2009	85	1 %	31	3 %	116	2 %
Ohitus	2008	72	11 %	22	9 %	94	11 %
	2009	43	14 %	11	0 %	54	11 %
Risteämis	2008	139	9 %	47	2 %	186	7 %
	2009	97	5 %	45	11 %	142	7 %
Kohtaamis	2008	114	8 %	25	8 %	139	8 %
	2009	97	12 %	29	7 %	126	11 %
Peräänajo	2008	123	7 %	59	7 %	182	7 %
	2009	129	8 %	47	11 %	176	9 %
Mopo	2008	33	0 %	32	6 %	65	3 %
	2009	37	5 %	36	14 %	73	10 %
Polkupyörä	2008	49	0 %	16	0 %	65	0 %
	2009	35	0 %	26	0 %	61	3 %
Jalankulkija	2008	27	0 %	9	0 %	36	0 %
	2009	22	0 %	8	0 %	30	0 %
Eläin	2008	99	0 %	25	0 %	124	0 %
	2009	61	2 %	19	0 %	80	1 %
Muu	2008	47	2 %	17	6 %	64	3 %
	2009	52	2 %	16	0 %	68	1 %
Yhteensä	2008	1 181	9 %	416	11 %	1 597	9 %
	2009	1 036	12 %	393	13 %	1 429	12 %

¹³ Rattijuopumustapauksissa jonkin moottoriajoneuvon kuljettaja on ollut vähintään 0,5 promillen humalassa tai poliisi on vahvoin perustein epäillyt tämän olevan humalassa mutta puhalluskoetta ei ole voitu suorittaa.

Taulukko 26. Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet seutu- ja yhdysteillä vuosina 2008 ja 2009 onnettomuusluokittain sekä rattijuopumustapausten osuus.

Onnettomuusluokka	Vuosi	Seututiet		Yhdystiet		Seutu- ja yhdystiet yhteensä	
		Henkilövah. johtaneet onnettomuudet	Rattijuopumus-tapausten osuus	Henkilövah. johtaneet onnettomuudet	Rattijuopumus-tapausten osuus	Henkilövah. johtaneet onnettomuudet	Rattijuopumus-tapausten osuus
Yksittäis	2008	284	25 %	563	28 %	847	27 %
	2009	287	27 %	522	27 %	809	27 %
Kääntymis	2008	71	1 %	47	9 %	118	4 %
	2009	57	2 %	59	7 %	116	4 %
Ohitus	2008	22	5 %	12	0 %	34	3 %
	2009	15	13 %	10	10 %	25	12 %
Risteämis	2008	104	2 %	91	3 %	195	3 %
	2009	80	8 %	85	4 %	165	5 %
Kohtaamis	2008	69	6 %	87	11 %	156	9 %
	2009	40	18 %	62	10 %	102	13 %
Peräänajo	2008	56	5 %	14	14 %	70	7 %
	2009	68	7 %	20	5 %	88	7 %
Mopo	2008	78	5 %	116	11 %	194	9 %
	2009	77	5 %	165	5 %	242	5 %
Polkupyörä	2008	70	1 %	101	1 %	171	1 %
	2009	45	0 %	77	0 %	122	0 %
Jalankulkija	2008	30	0 %	49	4 %	79	3 %
	2009	25	4 %	49	6 %	74	5 %
Eläin	2008	28	0 %	31	0 %	59	0 %
	2009	25	0 %	32	9 %	57	5 %
Muu	2008	27	0 %	27	0 %	54	0 %
	2009	29	10 %	36	8 %	65	9 %
Yhteensä	2008	839	10 %	1 138	17 %	1 977	14 %
	2009	748	14 %	1 117	16 %	1 865	15 %

Taulukko 27. Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet moottori-, moottoriliikenne- ja muilla 2-ajorataisilla teillä vuosina 2008 ja 2009 onnettomuusluokittain sekä rattijuopumustapausten osuus.

Onnettomuusluokka	Vuosi	Moottoritiet		Moottoriliikennetiet		Muut 2-ajorataiset tiet	
		Henkilövah. johtaneet onnettomuudet	Rattijuopumus-tapausten osuus	Henkilövah. johtaneet onnettomuudet	Rattijuopumus-tapausten osuus	Henkilövah. johtaneet onnettomuudet	Rattijuopumus-tapausten osuus
Yksittäis	2008	86	16 %	5	0 %	42	33 %
	2009	124	20 %	6	17 %	31	26 %
Kääntymis	2008	4	0 %	0	0 %	16	6 %
	2009	4	25 %	0	0 %	18	0 %
Ohitus	2008	28	11 %	1	0 %	14	21 %
	2009	14	21 %	2	0 %	11	0 %
Risteämis	2008	4	0 %	1	100 %	44	12 %
	2009	3	0 %	0	0 %	33	9 %
Kohtaamis	2008	4	0 %	7	0 %	6	0 %
	2009	3	33 %	3	33 %	2	50 %
Peräänajo	2008	47	11 %	1	0 %	95	5 %
	2009	35	9 %	1	0 %	55	7 %
Mopo	2008	0	0 %	0	0 %	12	0 %
	2009	4	0 %	0	0 %	6	0 %
Polkupyörä	2008	4	0 %	0	0 %	21	4 %
	2009	4	0 %	0	0 %	12	8 %
Jalankulkija	2008	6	0 %	1	0 %	9	0 %
	2009	2	0 %	0	0 %	7	0 %
Eläin	2008	9	0 %	1	0 %	3	0 %
	2009	9	0 %	2	0 %	2	0 %
Muu	2008	16	0 %	4	0 %	14	8 %
	2009	19	0 %	1	0 %	11	0 %
Yhteensä	2008	208	11 %	21	0 %	276	11 %
	2009	221	15 %	15	13 %	188	9 %

Taulukko 28. Henkilövahinko-onnettomuudet maanteillä vuonna 2009 ELY-keskusten alueilla toiminnallisen luokan mukaan

	Valtatiet	Kantatiet	Seututiet	Yhdystiet	Yhteensä
Uusimaa	257	111	229	297	894
Varsinais-Suomi	134	67	102	202	506
Kaakkois-Suomi	96	5	41	60	204
Pirkanmaa	95	30	61	90	276
Pohjois-Savo	109	47	98	129	384
Keski-Suomi	72	19	28	67	186
Etelä-Pohjanmaa	102	45	81	131	361
Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu	110	34	81	104	329
Lappi	61	35	27	37	161
Yhteensä	1 036	393	748	1 117	3 306

Taulukko 29. Henkilövahinko-onnettomuuksien onnettomuustiheys (onn./100 km) maanteillä vuonna 2009 ELY-keskusten alueilla toiminnallisen tieluokan mukaan.

	Valtatiet	Kantatiet	Seututiet	Yhdystiet	Yhteensä
Uusimaa	24,1	27,6	15,9	4,8	9,8
Varsinais-Suomi	18,6	19,4	10,0	3,4	6,3
Kaakkois-Suomi	16,4	5,7	6,2	2,1	4,9
Pirkanmaa	17,8	10,0	7,9	2,6	5,5
Pohjois-Savo	8,4	5,2	3,4	1,2	2,4
Keski-Suomi	10,5	5,5	3,2	2,0	3,5
Etelä-Pohjanmaa	11,1	7,8	5,9	2,3	4,2
Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu	7,3	4,4	3,4	1,3	2,6
Lappi	4,8	3,4	1,3	0,8	1,8
Yhteensä	12,1	8,3	5,5	2,2	4,2

Taulukko 30. Henkilövahinko-onnettomuuksien onnettomuusaste (onn./100 milj. autokm) maanteillä vuonna 2009 ELY-keskusten alueilla toiminnallisen tieluokan mukaan.

	Valtatiet	Kantatiet	Seututiet	Yhdystiet	Yhteensä
Uusimaa	5,0	6,4	11,3	19,2	8,6
Varsinais-Suomi	7,2	11,9	10,6	18,9	11,4
Kaakkois-Suomi	7,3	6,7	12,1	19,6	10,1
Pirkanmaa	5,1	9,4	11,3	18,5	8,6
Pohjois-Savo	4,9	7,9	11,2	16,1	8,5
Keski-Suomi	5,4	11,4	7,8	15,4	8,1
Etelä-Pohjanmaa	7,4	9,8	12,1	17,2	11,1
Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu	5,5	8,5	11,9	13,2	8,5
Lappi	7,3	8,9	7,8	13,6	8,7
Yhteensä	5,8	8,3	11,0	17,3	9,2

Taulukko 31. Kevyen liikenteen onnettomuudet ja niiden seuraukset maanteillä vuosina 2008 ja 2009 ELY-keskusten alueilla.

Ely-keskuksen alue	Vuosi	Onnettomuudet			Seuraukset	
		Kuolemaan johtaneet	Loukk. johtaneet	Henkilö- vahinkoon johtaneet	Kuolleet	Loukkaantuneet
Uusimaa	2008	5	150	155	5	165
	2009	5	136	141	5	151
Varsinais-Suomi	2008	5	109	114	5	123
	2009	3	94	97	3	113
Kaakkois-Suomi	2008	1	29	30	1	29
	2009	3	30	33	3	33
Pirkanmaa	2008	3	51	54	3	54
	2009	3	59	62	3	64
Pohjois-Savo	2008	8	59	67	9	63
	2009	4	73	77	4	83
Keski-Suomi	2008	3	31	34	3	35
	2009	3	32	35	3	34
Etelä-Pohjanmaa	2008	2	61	63	2	72
	2009	2	77	79	2	90
Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu	2008	2	64	66	2	70
	2009	4	54	58	4	66
Lappi	2008	0	27	27	0	29
	2009	0	23	23	0	27
Yhteensä	2008	29	581	610	30	640
	2009	27	583	610	27	666

*Taulukko 32. Hirvi- ja peuraonnettomuudet mukaan lukien omaisuusvahinko-
onnettomuudet seurauksineen maanteillä vuosina 2008 ja 2009 ELY-
keskusten alueilla.*

Ely-keskuksen alue	Vuosi	Hirvionnettomuudet			Peuraonnettomuudet			Hirvi- eläinon- yhteensä	Seuraukset	
		Kuolemaan johtaneet	Loukk. johtaneet	Yhteensä	Kuolemaan johtaneet	Loukk. johtaneet	Yhteensä		Kuolleet	Loukkaan- tuneet
Uusimaa	2008	2	15	266	0	18	1 342	1 608	2	41
	2009	1	21	250	0	19	1 296	1 546	1	46
Varsinais-Suomi	2008	0	6	165	0	11	1 142	1 307	0	20
	2009	0	7	137	0	7	1 218	1 355	0	17
Kaakkois-Suomi	2008	0	5	98	0	0	35	133	0	6
	2009	1	7	74	0	0	39	113	1	9
Pirkanmaa	2008	0	8	88	0	2	561	649	0	12
	2009	0	4	97	0	8	554	651	0	16
Pohjois-Savo	2008	0	16	262	0	0	72	334	0	17
	2009	1	19	242	0	1	62	304	1	27
Keski-Suomi	2008	1	18	131	0	2	59	190	1	25
	2009	0	5	124	0	0	63	187	0	5
Etelä-Pohjanmaa	2008	0	10	172	0	1	120	292	0	12
	2009	0	5	121	0	1	134	255	0	6
Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu	2008	1	20	303	0	2	79	382	1	27
	2009	1	12	213	0	0	67	280	1	18
Lappi	2008	0	5	104	0	0	26	130		5
	2009	1	7	78	0	0	30	108	1	7
Koko maa	2008	4	103	1 589	0	36	3 436	5 025	4	165
	2009	5	87	1 337	0	36	3 466	4 803	5	151
Keskiarvo 2005–2009		6	131	1 771	0	28	2 984	4 755	7	197

Taulukko 33. Neljä maantietä, joilla oli suurin henkilövahinko-onnettomuuksien tiheys (onnettomuuksia/100 tiekilometriä) vuosina 2008 ja 2009 kultakin ELY-keskuksen alueelta. Vain vähintään 5 km:n pituiset tiet ovat mukana tarkastelussa.

Ely-keskuksen alue	Tien numero	Tienpituus (km)	Henkilö- vahinko-onnett. 2008–2009	Onnettomuus- tiheys (hvjonn/ 100 tiekm/ vuosi)
Uusimaa	101	24,2	66	136,4
	152	7,5	13	87,0
	50	43,7	75	85,7
	1 452	7,2	9	62,9
Varsinais-Suomi	40	32,8	30	45,7
	2 200	5,6	4	36,0
	2 340	6,0	4	33,1
	12 191	7,9	5	31,6
Kaakkois-Suomi	14 590	5,8	3	25,9
	15	95,6	45	23,5
	7	81,5	36	22,1
	170	18,1	8	22,1
Pirkanmaa	13 799	6,1	8	65,2
	339	10,6	10	47,3
	309	7,1	5	35,2
	12	116,8	67	28,7
Pohjois-Savo	15 641	10,3	6	29,2
	4 846	5,5	3	27,1
	15 665	6,9	3	21,9
	16 217	6,3	2	16,0
Keski-Suomi	16 563	5,3	3	28,2
	16 689	5,6	3	27,0
	6 090	5,9	3	25,5
	9	135,9	60	22,1
Etelä-Pohjanmaa	17 152	5,3	3	28,1
	724	20,7	10	24,1
	7 120	10,7	5	23,4
	17 766	6,9	3	21,6
Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu	847	46,7	30	32,1
	18 739	7,6	4	26,4
	815	11,1	4	18,1
	18 637	17,9	6	16,7
Lappi	29	16,6	9	27,1
	19 526	6,6	2	15,0
	921	18,6	5	13,5
	9 421	15,4	4	13,0

Taulukko 34. Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet, niissä kuolleet ja päihdetapausten osuus vuosina 2008 ja 2009 maanteillä poliisilaitoksittain.

Poliisilaitos		Henkilövahinko- onnettomuudet	Kuolleet	Päihdetapausten osuus hvj- onnettomuuksista
Numero	Nimi			
8010	Helsingin poliisilaitos	72	1	15 %
8030	Etelä-Karjalan poliisilaitos	80	5	8 %
8060	Itä-Uudenmaan poliisilaitos	230	11	12 %
8090	Kanta-Hämeen poliisilaitos	108	6	11 %
8120	Keski-Uudenmaan poliisilaitos	185	8	10 %
8150	Kymenlaakson poliisilaitos	123	8	15 %
8180	Länsi-Uudenmaan poliisilaitos	187	9	12 %
8210	Päijät-Hämeen poliisilaitos	115	11	20 %
8240	Etelä-Pohjanmaan poliisilaitos	196	11	15 %
8270	Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren pl	72	6	15 %
8300	keski-Suomen poliisilaitos	186	15	19 %
8330	Pirkanmaan poliisilaitos	277	18	14 %
8360	Pohjanmaan poliisilaitos	95	7	5 %
8390	Satakunnan poliisilaitos	175	14	18 %
8420	Varsinais-Suomen poliisilaitos	331	23	18 %
8450	Etelä-Savon poliisilaitos	138	11	19 %
8480	Pohjois-Karjalan poliisilaitos	110	8	14 %
8510	Pohjois-Savon poliisilaitos	136	8	10 %
8540	Jokilaaksojen poliisilaitos	116	10	22 %
8570	Kainuun poliisilaitos	51	2	27 %
8600	Koillismaan poliisilaitos	29	2	17 %
8630	Oulun poliisilaitos	133	6	15 %
8660	Lapin poliisilaitos	101	2	12 %
8690	Peräpohjolan poliisilaitos	60	4	18 %

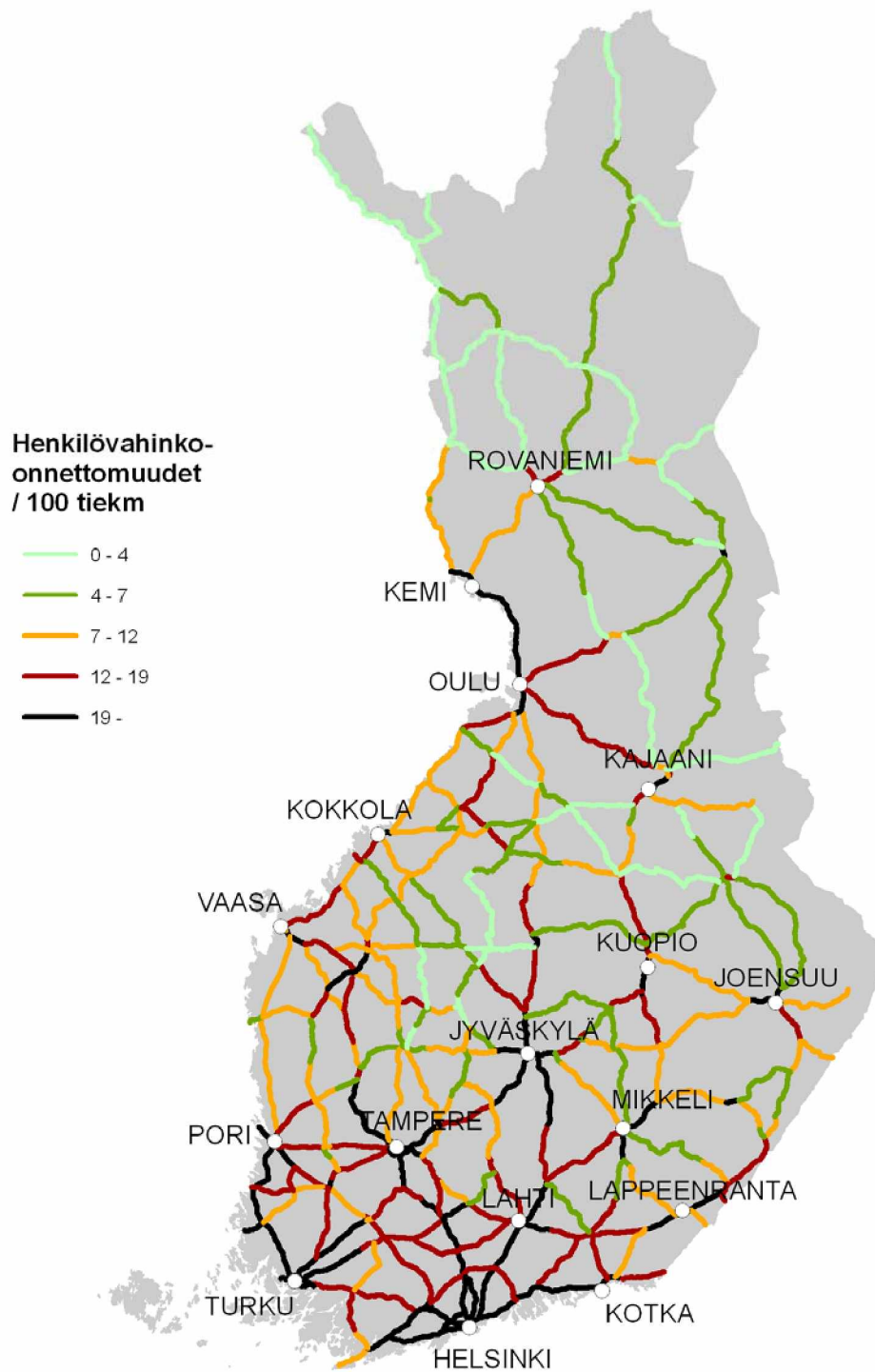
Taulukko 35. Muilla pääteillä kuin moottori-, moottoriliikenne- tai muilla 2-ajorataisilla teillä tapahtuneet henkilövahinko-onnettomuudet vuosina 2008 ja 2009.

Onnettomuus-luokka	Vuosi	Onnettomuudet			Seuraukset	
		Kuolemaan johtaneet	Loukk. johtaneet	Henkilö-vahinkoon johtaneet	Kuolleet	Loukkaan-tuneet
Yksittäis	2008	12	362	374	14	460
	2009	16	335	351	18	453
	<i>ka 05–09</i>	17	356	373	18	458
Kääntymis	2008	10	127	137	12	217
	2009	7	97	104	7	161
	<i>ka 05–09</i>	7	133	140	8	226
Ohitus	2008	6	47	53	6	78
	2009	2	29	31	2	42
	<i>ka 05–09</i>	5	43	48	6	75
Risteämis	2008	6	148	154	7	229
	2009	7	114	121	8	190
	<i>ka 05–09</i>	10	136	146	11	224
Kohtaamis	2008	43	81	124	48	184
	2009	37	82	119	40	189
	<i>ka 05–09</i>	46	90	137	55	227
Peräänajo	2008	1	68	69	1	108
	2009	4	99	103	5	158
	<i>ka 05–09</i>	2	74	76	2	112
Mopedi	2008	2	56	58	2	62
	2009	1	65	66	1	76
	<i>ka 05–09</i>	2	51	53	2	56
Polkupyörä	2008	0	48	48	0	52
	2009	2	48	50	2	54
	<i>ka 05–09</i>	4	45	49	4	49
Jalankulkija	2008	4	19	23	5	21
	2009	7	18	25	7	19
	<i>ka 05–09</i>	6	24	30	7	26
Eläin	2008	5	106	111	5	130
	2009	2	65	67	2	82
	<i>ka 05–09</i>	3	103	107	4	133
Muu	2008	1	32	33	1	49
	2009	3	38	41	3	57
	<i>ka 05–09</i>	2	32	33	2	49
Yhteensä	2008	90	1 094	1 184	101	1 590
	2009	88	990	1 078	95	1 481
	<i>ka 05–09</i>	103	1 087	1 192	119	1 635

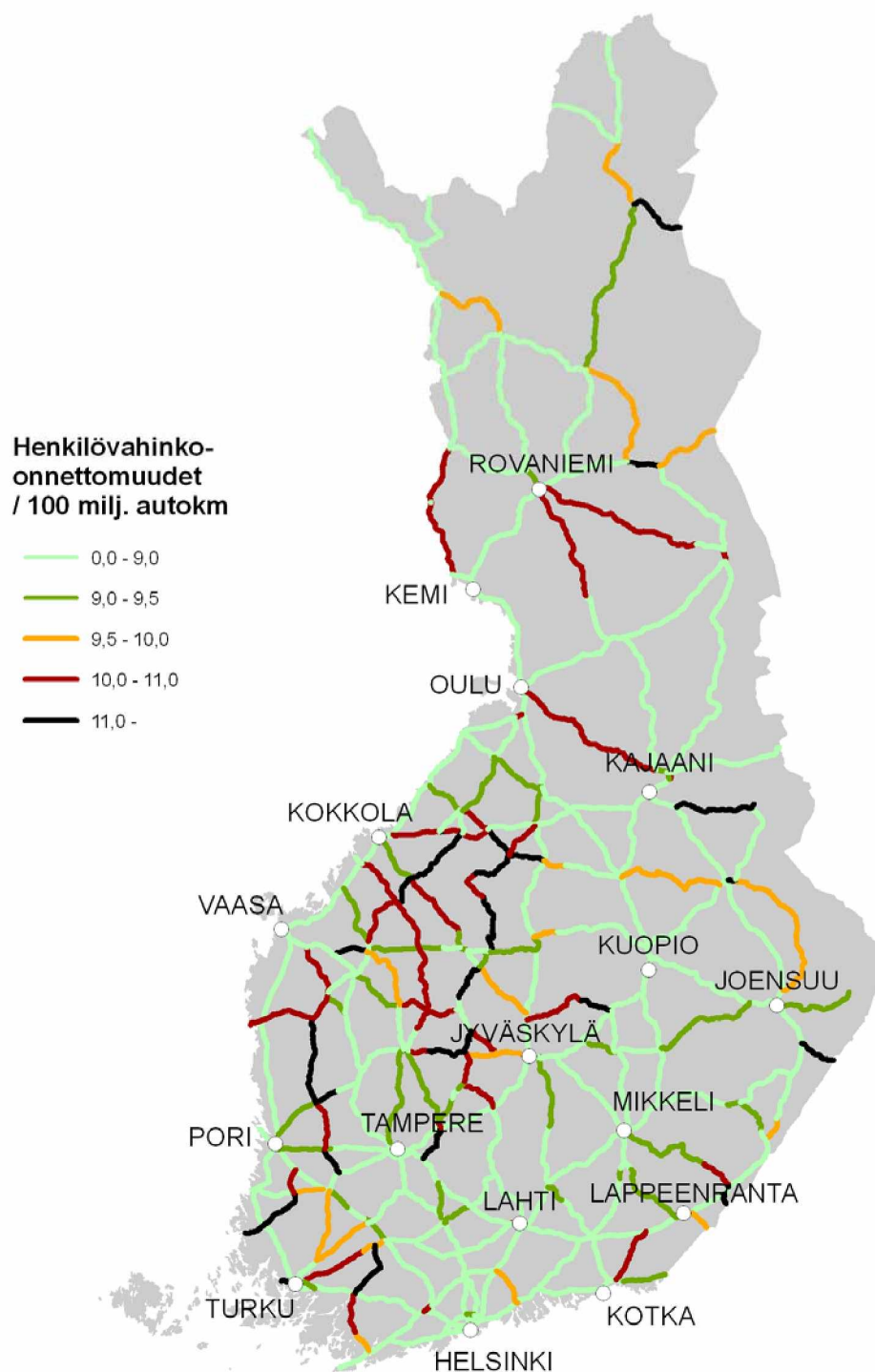
5 Kartat

Karttojen onnettomuustiheydet ja -asteet on laskettu TARVA-ohjelmalla. Ohjelma laskee tien onnettomuusmäärän mallilla, jossa yhdistetään tiedot tiellä viiden vuoden aikana tapahtuneista onnettomuuksista ja samanlaisten teiden keskimääräisestä onnettomuusasteesta. Näin on vähennetty onnettomuuksien satunnaisvaihtelun vaikutusta karttoihin. Päätieverkko on karttoja varten jaettu pitkiksi jaksoiksi. Tarkastelu on tehty pääteiden liittymäväleittäin pyrkien kuitenkin vähintään 5 km:n tarkastelujaksoihin. Henkilövahinko-onnettomuusaste ja -tiheys on ryhmitelty viiteen luokkaan siten, että jokaisessa luokassa on suurin piirtein yhtä monta tiekilometriä.

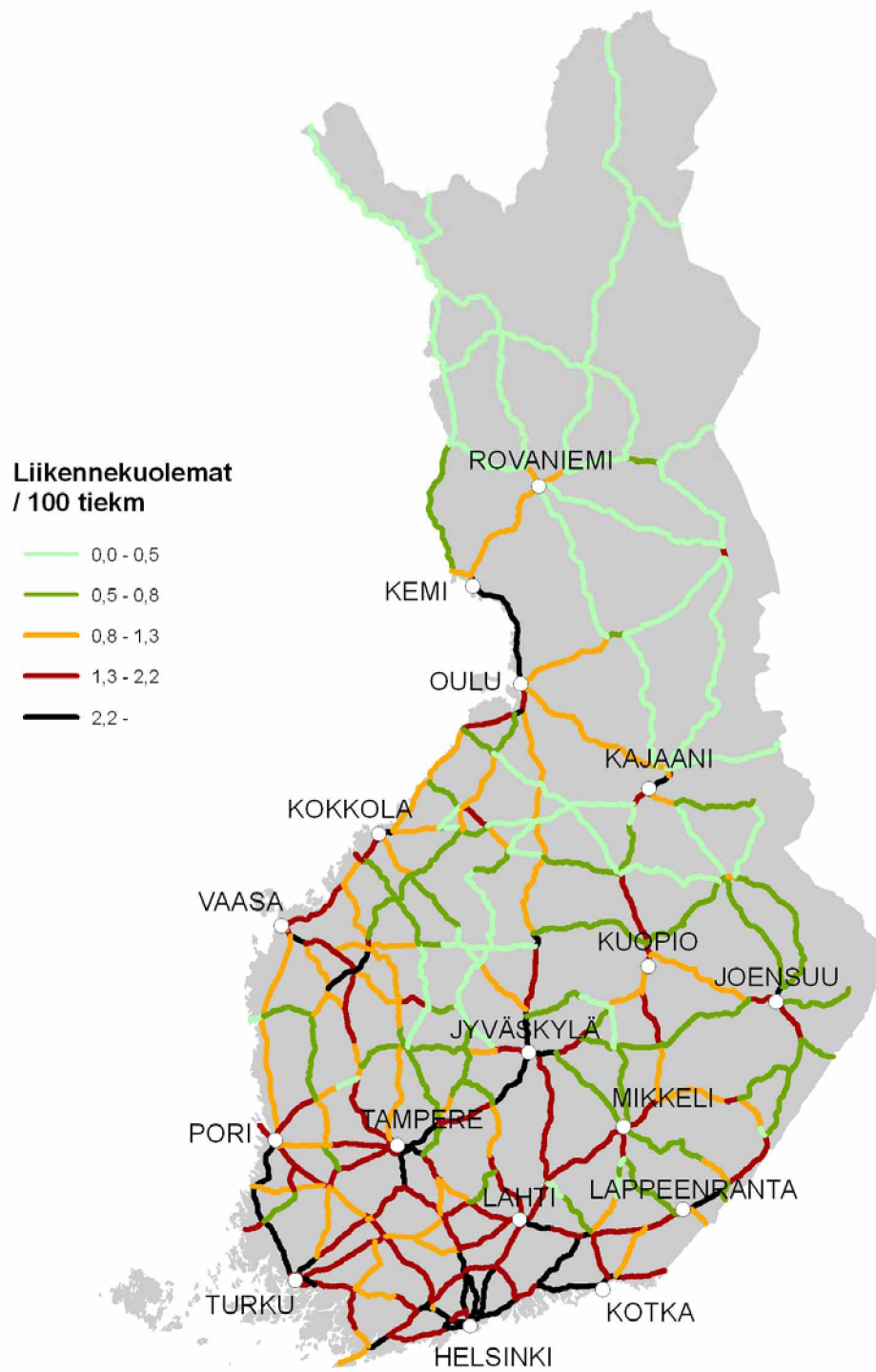
Kartta 1. Henkilövahinko-onnettomuuksien tiheys päätieverkolla, keskiarvo vuosista 2005–2009.

Kartta 2. Henkilövahinko-onnettomuuksien aste päätieverkolla, keskiarvo vuosista 2005–2009.

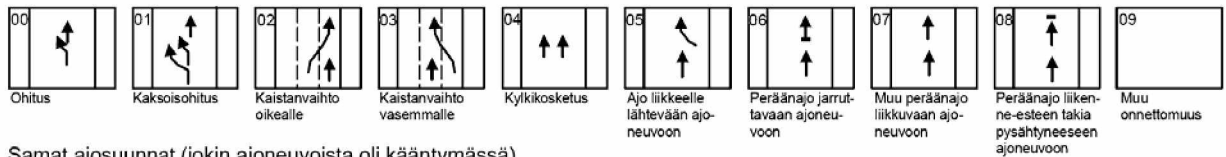

Kartta 3. Liikennekuolemien tiheys päätieverkolla, keskiarvo vuosista 2005–2009.

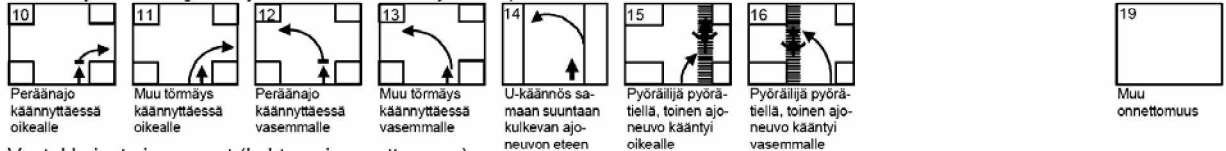

6 Liikenneonnettomuustyyppikuvasto

0 Samat ajosuunnat (mikään ajoneuvoista ei ollut kääntymässä)

1 Samat ajosuunnat (jokin ajoneuvoista oli kääntymässä)

2 Vastakkaiset ajosuunnat (kohtaamisonnettomuus)

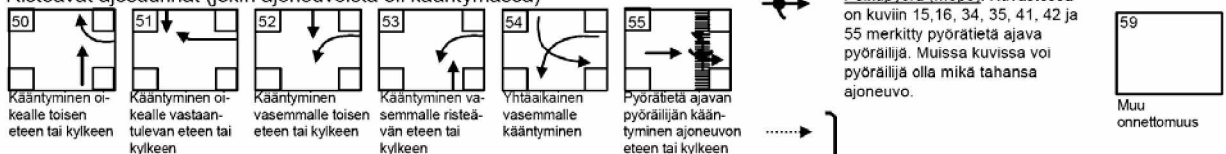
3 Vastakkaiset ajosuunnat (jokin ajoneuvoista oli kääntymässä)

4 Risteävät ajosuunnat

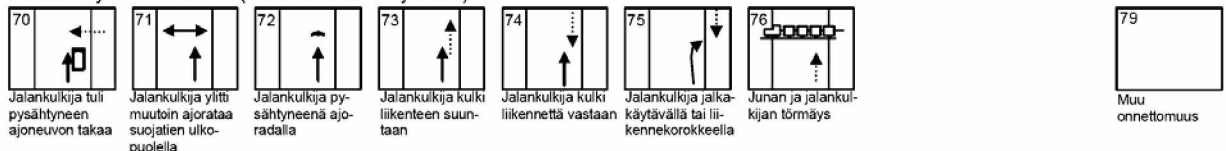
5 Risteävät ajosuunnat (jokin ajoneuvoista oli kääntymässä)

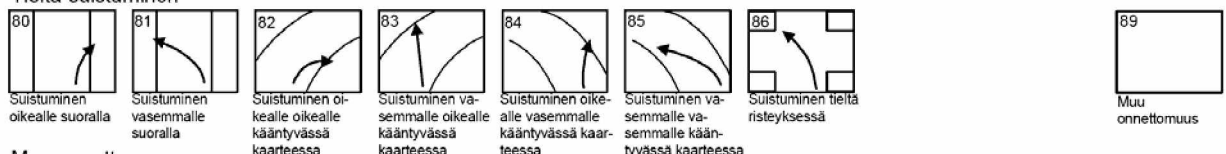
6 Jalankulkijaonnettomuus (suojatiellä)

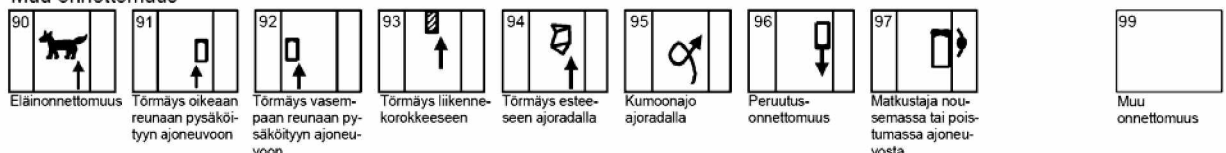
7 Jalankulkijaonnettomuus (muualla kuin suojatiellä)

8 Tieltä suistuminen

9 Muu onnettomuus

Liik
enne
vira
sto

ISSN-L 1798-811X

ISSN 1798-8128

ISBN 978-952-255-024-8

www.liikennevirasto.fi